

bb 61. időjárásjelentés

/pá gi la

1974. október 8.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. október 8-án kedden este:

hűvös, őszi idő

várható időjárás szerda estig: időnként felszakadozó felhőzet, többfelé újabb esővel. mérsékelt, napközben megélénkülő nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 10-15 fok között. /mti/

-.-

bb 62. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18,00 órától zárásig

/gi la

1974. október 8.

60. történelem vándorgyűlés

61. időjárásjelentés

62. hírojegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője:

burján sándor

ügyeletes szerkesztő:

koncz antal

szerkesztő:

lakatos erzsébet

-.-

20,55/gi

- 46 -

2100

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1.európai szinten olvasunk - tervek, feladatok az olvasás népszerűsítéséért

i ró/gg hi hi -cz

1974. október 9.

könyvvásárlási és olvasási szokásainkat tekintve hazánk jó európai színvonalon áll. Lényegében változatlan könyvárak mellett 1963 és 1973 között megkétszereződött a könyvforgalom: 700 millióval szemben 1438 millió forint értékű könyv talált gazdára. 1974 első kilenc hónapja több mint 115 millióval nagyobb forgalmat hozott, mint az elmúlt év hasonló időszak. Budapest is jelentős a felfutás, de vidéken úgy tűnik, még gyorsabb ütemű a fejlődés, ami elsősorban az üzemi könyvterjesztők javuló munkájának a következménye. A könyv, az olvasás tekintélyének további emelése, és népszerűsítése érdekében a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése - a közművelődési pártbizottsághoz kapcsolódva - kidolgozta az egyesülésre háruló rövidtávú feladatokat és javaslatokat, amelyekről sarlós lászló elnök és drucker tiberi főtitkár tájékoztatta az mti munkatársát.

/folyt. köv./

- 1 -

bb 1. /európai ... 1. folyt./gi

- minthogy a közművelődés alapkérdése a munkásosztály műveltségének és kulturáltságának fejlesztése, kidolgoztuk azokat a sajátos feladatokat, amelyekkel hozzájárulhatunk a munkásosztály olvasáskulturájának fejlesztéséhez; megkülönböztetett figyelmet szentelünk az ötven kiemelt nagyüzem dolgozói könyv olvasási és könyvvásárlási szokásainak tanulmányozására, a jó módszerek széleskörű terjesztésére - mondták. ennek érdekében az egyesülés piackutató csoportja - együttműködve más szervezetekkel - szociológiai és közgazdasági jellegű vizsgálatokat végez, elsősorban a csepel művekre támaszkodva, és ennek kontrolljaként néhány budapesti és vidéki üzemben a munkásrétegek olvasási szokásaira vonatkozóan. tanulmányozni kívánják az üzemi könyvterjesztés továbbfejlesztésének lehetőségeit, s különös figyelmet fordítanak a fizikai munkások gyermekeinek olvasási szokásaira, a munkáscsaládok családi könyvtárának kialakítására.

a jövőben kiemelten foglalkoznak a kis közösségek, mindegyikkel a munkáskollektívák, a szocialista brigádmozgalom olvasáskulturájának helyzetével, és ennek érdekében a szót-tal és a táncsics kiadóval közösen a havonta 70.000 példányban megjelenő brigádelet című lapban - egyelőre negyedévenként - könyvajánló, irodalmat propagáló mellékletet kívánnak a kiadói főigazgatóság támogatásával megjelentetni. tovább keresik a lehetőségeket, hogy a televízió, a rádió és a sajtó segítségével hatékonyabban jussanak el a különböző munkásrétegekhez, mindegyikkel a szocialista brigádmozgalomban résztvevőkhöz, bejáró munkásokhoz, munkásszállásokon lakókhöz és szakmunkás tanulókhöz.

a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülésének vezetői lényeges kérdésnek ítélik a könyvterjesztés bolthálózatának javítását. hangsúlyozzák, hogy szükség van a normatívák kidolgozására, a települések arányos ellátásának biztosítása céljából. minden illetékes döntési szférában olyan szemléletmód és közgondolkodás kialakítása időszerű, hogy az új lakótelepek természetes velejárója legyen a könyvesbolt is, illetőleg minden új közművelődési intézményben kapjon helyet a könyvtár mellett a könyvterjesztés is. a vidéki városokban és munkástelepüléseken rendszeresen megrendezendő vándorkiállításokon a legfontosabb hiranyagot és a szép magyar könyveket fogják szemlére teni. /mti/

fejlesztteni kívánják a jövőben a kiállítási tevékenységet is:
- 2 -

bb 2. fejlődő szolgáltatások, javuló minőség - a fővárosi közművállalatok első féléves tevékenysége

i gy/tr gi hi -cz

1974. október 9.

tervszerűen valósítja meg ez évi programját a közmű- és mélyépítési főigazgatóság 13 vállalata - ezt mutatja az első féléves tevékenységükről készített gyorsmérleg.

budapesten a gázfelhasználás ez év első felében 8 százalékkal növekedett: ezen belül a földgázenergia mintegy 14 százalékos növekedést mutat. a fővárosi gázművek építési-szerelési munkája nyomán eddig 5340 fogyasztóval, több mint hatezer új fűtési fogyasztóval és 21.000 új gázkészülék bekapcsolásával bővült a szolgáltatás. a programnak megfelelően az év első felében 1094 épületben 6.850 városi gázkészüléket állítottak át földgáztüzelésre. e nagyszabású munkához több mint 6.800 méter új vezeték építettek a fővárosban: a csőhálózat hossza 15,7 kilométerrel gyarapodott.

az ivóvíztermelés a folyamatos fejlesztés eredményeként csaknem 2,8 millió köbméterrel növekedett. az év első felében budapest háztartásaiban 9,6 százalékkal több ivóvizet használtak fel, mint egy évvel korábban. a fővárosi vízművek az év első hat hónapjában 22 kilométerrel gyarapította a vízcsőhálózatot. az ellátatlan területeken sokszáz otthonba juttatták el a vezetékes vizet. ebben az időszakban 20 kilométernyi csatornát épített meg a csatornázási művek. bár gyors ütemben gyarapítják a hálózatot, a magas vízár miatt az előző évinél csaknem tíz százalékkal több volt az áttemelt szennyvíz mennyisége. az év első felében jelentősen növelték a bekötések, különösen a házi bekötések számát. a fővárosi csatornázási művek nagy erőfeszítéseket tettek a szennyvíztisztítás gépesítésére is.

a kertészeti vállalat dolgozói a tervezettnél nagyobb arányú parkfenntartási, helyreállítási munkákat végeztek el. ez év első felében a főváros zöld területe 10 millió 856 ezer négyzetméterre emelkedett. budapesten az év első felében több mint 45 millió forint értékű virág kelt el.

/folyt. köv./

- 3 -

bb 2. /fejlődő ... 1. folyt./gi

javitotta tevékenységét a kéményseprő vállalat is. az év első hat hónapjában 948.800 kéményégetést, több mint 900 füstnyomás-próbát végeztek el. a gázprogram megvalósulásával összhangban több műszeres kéményvizsgálatot végzett a vállalat. továbbra is dinamikusan fejlődik a távfűtő művek szolgáltatási tevékenysége. az első félévben csaknem négyezer új lakást kapcsoltak be az ellátásba. ma már budapesten több mint 224.000-en laknak távfűtés-sel és melegvízzel ellátott otthonokban. a távfűtő művek fűtőműveiből igényelt mennyiség 30 százalékkal; a magyar villamos művektől átvett energia pedig 8,3 százalékkal növekedett az év első felében. /mti/

- és az üzemi erőművektől

bb 3. spirálgyárat telepít az izzó hajdunánáson és kisvárdán

i ni/tr gi ie -cz

1974. október 8.

kisvárdán kétezer négyzetméteres épületet biztosított a helyi tanács, hajdunánáson a hasonló alapterületű gépállomást kapta meg az egyesült izzó, ahová izzólámpa-spirál-gyárat telepít.

az eredeti elképzelések szerint a vállalat már működő hajduböszörményi gyárat szeretne volna tovább bővíteni, de kisvárdán és hajdunánáson nemcsak a helyiség, hanem a női munkaerő is - a spirálgyártás női kezűgyességét igényel - rendelkezésre áll. az első betanuló csoportok már megérkeztek budapestre, a gépeket és a berendezéseket pedig a jövő héten kezdik költöztetni az új telephelyekre.

a spirálgyártást novemberben elkezdik, és a jövő év végére ezer asszony dolgozik majd az új üzemekben. így az egyesült izzó spirálgyártó bázisa hajdu és szabolics megyében - hajduböszörményben és hajdunánáson és kisvárdán - lesz.

ezzel megoldódik az izzó régi gondja, mert a fővárosban a munkárhány miatt már csak nagy erőfeszítésekkel tudták tartani a termelést. az új vidéki telephelyek távlatokban is teljes egészében biztosítják majd a gyár e fontos izzólámpákban és alkatrészként is szállított - export-termékének gyártását. a spirálgyártó bázis központja a hajduböszörményi gyár lesz, ahol már jelenleg is 1100-an dolgoznak. /mti/

bb 4. művészportré-sorozat - felszabadulási éremterv

i ró/tm gi hi -cz

1974. október 9.

érdekes érem-sorozat árusítását kezdte meg a képcsarnok vállalat: farkas istván szobrászművész a nagy képzőművészek emlékének szentelte érem-kisplasztikáit.

korábban sok érem készült nagy írókról, zeneszerzőkről, politikusokról. a képzőművész nagyságokról ezzel szemben kevés, sorozatok pedig egyáltalán nem. ferenczy béni, beck ö. fülöp és a ma élő szobrászművészek is csak esetenként örökítették meg egy-egy képzőművészt. farkas istván most megjelent sorozata tisztelgés a festő-óriások személye előtt.

cézanne emlékére készített érmének egyik oldalán a nagy posztimpresszinoista festő portréja, hátlapján pedig egyik legszébb festménye, a hushagyó kedd alakjai láthatók. gauguin-érme a francia mester szintetikus önarcképét örökíti meg, hátlapja pedig tahiti-i asszonyok mangóvirággal című festményének interpretálásával idézi a délszaki világot. modigliani érmének előlapja a zaklatott életű művész szenvedéseiről vall, hátoldalán a korán elhunyt művész akt-festményét ábrázolja. farkas istván századunk egyik legnagyobb képzőművészeinek, picassonak is érmét szentelt, amely kifejezésre juttatja a nagy ujitó formatörekvéseit. az érem hátlapján a közismert „abszint-ivó nő”, kapott helyet. a chagall éremről a nagy művész fanyar humoru tekintete sugárzik a nézőre.

farkas istván érem-sorozata érzékelteti az egyes művészek egyéniségét, művészi világuk sajátosságát. minden érem más-más stílusban, a művész egyéniségének megfelelő megfogalmazásban készült. a mesternek egyébként további tervei is vannak az érem-plasztika terén: folytatni kívánja ezt a sorozatot és máris elkészült raffaello, tiziano és botticelli érme. /mti/

bb 5. október 14-19: öregek hete budapestben

i me/s gi hi la

1974. október 9.

az idős embereket köszöntik ezekben a napokban budapestszerte. bár hivatalosan október 14-19 között tartják az öregek hetét, az ez alkalommal szokásos rendezvények már megkezdődtek. csepelen például a XXI. kerületi pártbizottság, a tanács és a társadalmi szervek küldöttei, az uttorók, a munkásotthonban bensőséges ünnepségen kívántak jó egészséget, boldogságot a munkáskerület öregeinek. a XIX. kerületben, az ifjugárda művelődési házban rendeznek hasonló műsoros délutánt. a központi ünnepségeken kívül a vállalatoknál, az öregek napközi otthonaiban, a szociális intézményekben családi hangulatu összejövetelekre kerül sor, ajándékokkal is kedveskednek az öregeknek. a VIII. kerületi tanács végrehajtó bizottsága ebben az időszakban 500 ezer forintot utalt ki az öregek segélyezésére. a XIII. kerületi irodagéptechnikai vállalat ebédet ad az idős emberek tiszteletére, a II. kerületbeli öregeket a hűvösvölgyi nagyvendéglőbe hívták meg ünnepi uzsonnára.

a figyelmesség gondoskodás azonban nemcsak az öregek hetében nyilvánul meg, hanem az egész év folyamán. ezt bizonyítják többek között az állami költséggel és társadalmi hozzájárulással az öregeknek létesülő napközi otthonok, mint például a csepel művek nyugdíjas dolgozóinak otthona, a XVII. kerületi 450 személyes szociális otthon, az I. kerületi öregek napközi otthona amelyeket ebben az évben adnak át lakóiknak. /mti/

--

bb 6. új víztároló épül a balaton partján

vid.-fm gi -cz

1974. október 9.

balatonalmádi közelében új víztároló medence épül, amelyben a malom-völgyi források vizét gyűjtik össze. a medence révén naponta mintegy 3500 köbméterrel több vizet juttathatnak a növekvő idegenforgalmu balatonalmádin kívül káptalanfüred, lovas, palóznak, felsőörs, vörösberény és balatonfüzfi lakóinak és nyaralóinak. /mti/

--

- 6 -

v

bb.7. nagy teljesítményű mozdonyok, gyorsabb, kényelmesebb autóbuszok a járműgyártás terveiben

i ni/sza/p ie -cz

1974. október 9.

a gépipari termékszerkezet az utóbbi években a közlekedési eszközgyártó ágazatban korszerűsödött a legnagyobb mértékben. ez egyrészt a közúti járműprogramnak, másrészt a régi hagyományokkal rendelkező vasúti járműgyártás fejlesztésének köszönhető. az elmúlt évek fejlesztésének eredményeként a járműiparban sok a fiatal, a legújabb technikai-technológiai vívmányokat felhasználó gyártmány. ennek a kedvező helyzetnek a megtartásáért, erősítéséért tovább folytatják a vasúti mozdonyok és az autóbuszok korszerűsítését.

egyre nagyobb, jelenleg már 2700 lóerős diesel és ötezer lóerős elektromos mozdonyok gyártásával segíti a járműgyártás a megnövekedett vasúti szállításokat, mert a szerelvények sűrítése helyett azok nagyságának növelése a cél. a nagyobb vonóerejű dieselmozdonyok fejlesztését a francia pielstick cég licence alapján oldotta meg a Ganz-Mávag, és sorozatban gyártja az erőgépeket. önálló fejlesztés eredménye az új ötezer lóerős villanymoedony, amely a napokban indul próbaujtjára. energiafelhasználása igen gazdaságos, mert egyenárammal működik, a motor fordulatszámát a feszültség növelésével vagy csökkentésével változtatja, s ennek energiavesztés mentes megvalósítását a tirisztoros vezérlés biztosítja. a gép kevésbé terheli a vasúti pályát, mint elődjei, mert a szokásos 4 tengely helyett hat meghajtott tengelyen fut, így jobb a súlyelosztása. a mozdony 1500 tonna terheléssel indul próbaujtjára, forgalomban 120 kilométer lesz a maximális sebessége és 60-70 megrakott vasúti kocsit, 50 kilométeres átlagsebességgel tud majd vontatni.

az autóbuszgyártásban már a 80-as évek járművének fejlesztésén dolgoznak a szakemberek. ezen a területen jelentős a magyar-szovjet együttműködés. a kutatók két új típus kialakítására törekednek: az egyik távolsági, a másik a városi- városközi típus. mindkettőnél fontos, a nagyobb fajlagos teljesítményű motor, az átlagsebesség növelése, s a rugózás korszerűsítésével a szellőzés jobb megoldásával az utaskényelem fokozása.

a legmodernebb műszaki megoldásokkal növelik a kocsik forgalom-biztonságát. automatikus hidraulikus sebességváltóval, szervokormányval és új fékrendszerrel szerelik fel őket, és több új automatikus megoldást alkalmaznak. a motorok teljesítményét növelik, ugyanakkor környezet-szennyező hatásukat csökkentik. az üzemanyag adagolását elektronikus irányításu befecskendezéssel teszik optimalissá, adalékanyagokkal tökéletesebbé teszik az égést, és a kipufogó rendszerben utánégetéssel minimálisra csökkentik a kipufogógáz szénhidrogén, szénmonoxid, nitrogénoxid és koromtartalmát. a távolabbi jövő motorjai lesznek a tiszta gázüzemű, a hibrid, a diesel és villamosmeghajtás, vagy a diesel és gázmeghajtás kombinációja - és a villamosmeghajtásu motorok. /mti/

--

-7-

bb.8. filmművészeti sorozatok a tit budapesti szervezeté ben

i nn/s/p hi -cz

1974. október 9.

a következő hetekben jónéhány új filmművészeti sorozat indul a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szervezetének gondozásában. már megkezdődött a mafilm studioval együttműködve a magyar rövidfilm-művészet legkiemelkedőbb alkotásainak és alkotóinak bemutatása. a nagy sikerű sorozatot október közepétől újabb művek és művészek ismertetésével folytatják. a vetítésre kerülő filmek között több olyan alkotás is szerepel, amelyeket a mozikban még nem mutattak be. a látogató közönségnek alkalma nyílik közvetlen beszélgetésre is az alkotóművészekkel. a szerzői estek alkalmával, lehetőség szerint, kamarakiállításokon vonultatják fel a film témájához és készítéséhez kapcsolódó érdekes tárgyi emlékeket, dokumentumokat. az előadásokat hétfői napokon este 6 órakor tartják a kossuth klubban. első alkalommal október 14-én szabó árpád, balázs béla-dijas érdemes művész, operatőr munkásságát állítják górcső alá. a továbbiakban sor kerül tiefbrunner lászló, schuller imre operatőrökre, csányi miklós, kollányi ágoston és knoll istván rendezőkre.

Bar év elején

november 2-án, szombaton kezdi meg a tit művészeti szakosztályának tondnoksága alatt tevékenységét a balázs béla filmklub a fővárosi művelődési ház épületében. a nyolc előadásból álló új sorozatban filmesztétikai kérdésekről, kiemelkedő rendezői egyéniségekről tartanak előadást, és a korábbi szokás szerint néhány új film bemutatását is tervezik.

a pannónia filmstudioval közös rendezésben november második felében ismét új sorozattal jelentkezik a macskássy gyula filmklub. az előadásokat szombatonként este fél hét órai kezdettel tartják a kossuth klubban. többek között hankiss elemér a rajzfilm poén, illetve humor esztétikáról tart előadást. horányi özséb a rajzfilmek jelrendszerét, a narratív szerkezetek jelentkezését ismerteti a rajzfilmben. kelemen tiber előadása a stílus változások alakulását nyomozza majd a magyar rajzfilm történetében. /mti/

-.-

-8-

bb.9. teljes ének -az irodalmi színpad új műsora

i ró/tm/p -cz

1974. október 9.

október 13-án, vasárnap este 7 órakor az irodalmi színpad pódium a fáklya klub színháztermében bemutatja a teljes ének című új produkcióját. a budapesti művészeti hetek programjába illeszkedő műsor a latin-amerikai kontinens költészetének reprezentatív alkotásait kínálja. a költészet, a dokumentum és a délamerikai muzsika együttese alkotja sajátos stílusát a műsornak, amelyet somlyó györgy szerkesztett, és bencze zsuzsa rendez. a műsor szereplői: császár angéla, pécsi ildikó, venczel vera, bálint andrás, juhász jácint, somhegyi györgy, és vogt károly. a produkció zenei vezetője: fekete mária. /mti/

-.-

bb.10. új homoki vörös borszőlőfajta: a kurucvér

vid/p fm la

1974. október 9.

a szőlészeti és borászati kutató intézet kecskeméti állomásának miklóstelepén „beért”, az utóbbi évtized nemesítő munkája. 80 fehér-és vörös bort adó új homoki szőlőfajta nyújtja a választékot a jövő kertészeteinek. szelekciójukhoz több ezer magoncot állítottak elő, s hosszú évek megfigyelése után kerültek kiválasztásra. valamennyi fajtajelölt új tulajdonsága: koránérőek, óriásfürtűek, sajátos a színük, aromájuk. bőtermőségük mellett a betegségekkel szemben is ellenállóak, s kiválóan alkalmazkodnak az alföld szélsőséges időjárásához. a mostani, rendkívüli csapadékos idő próbatételét is kiállták. a kadarka leváltására nemesített, s az idén elfogadott vörös bort adó fajta, a kurucvér „dacol”, az esővel, épek s beértek a szemek. feldolgozását egyszerűsíti, hogy minden előerjesztés nélkül egyszeri préseléssel mélyvörös levét ad, mert husában tartalmazza a szinanyagot.

az új fajták elszaporítását megkezdték, s így az alföld további szőlőtelepítéseinek helyet kap majd a kurucvér és a többi kecskeméti nemesítésű homoki borszőlő-hibrid is. /mti/

-.-

-9-

bb.11. bukaresti kamara balettszínház vendégszereplése budapesten

1 nm/s/p hi -cz

1974. október 9.

a budapesti művészeti hetek alkalmából szombaton este mutatkozik be a fővárosi operettszínházban a bukaresti tandarabia kamara balettszínház együttese. a világhírű román társulat, amelyet miriam raducanu vezet, kamaratánc, pantomin jelenetekkel hívta fel magára a figyelmet, amelyeket zenei aláfestéssel játszanak el. budapesti műsoruk a nocturn-74 címet viseli, és már nem egy alkalommal szerepelt nagy sikerrel az ország határain kívül. a román művészek programjukon többek között bartók zenéjére írt kompozíció szerepel. a kiváló muzsikuskok által kísért együttes fellépését vasárnap este is megismétli./mti/

-. -

bb.12. könyvtolvajt ítéltek el

1 bc/gk/p hi la

1974. október 9.

bár munkaképes volt, alkalmi munkát is csak ritkán végzett a 43 éves révi hajnalka, aki budapesti lakását ujsághirdetés útján soltszentimreivel cserélte el. a lakáscseréért 15.000 forintot vett föl. a cserét követően bejelentkezett ugyan soltszentimrén, azonban csupán egyszer járt az új lakásban, általában nem tartózkodott ott. helyette a balatonhoz utazott, ahol alkalmi munkákat vállalt vendéglátóipari egységekben, s magánlakásokban lakott. később visszajött a fővárosba, ahol fizetővendég-szolgálati lakásokban talált szállást, s ezért 50-60 forintot fizetett naponta. mikor a pénze elfogyott, elhatározta, hogy könyvesboltokban olcsó könyveket vásárol, közben értékesebb köteteket elemel és eladja. így is lett sorozatosan lopott el ilyen kiadványokat - főleg utikönyveket -, amelyek összes értéke meghaladta az 5000 forintot. a könyvlopáson kívül egyéb módon is összeütközésbe került a törvénnyel. az uttörő áruházban egy pár női cipőt dugott a szatyrába, de tetten érték, s a lopott árut visszavették tőle.

a központi kerületi bíróság révi hajnalkát lopásért és közveszélyes munkakerülésért egyévi és négyhónapi szabadságvesztésre ítélte, s kötelezte az állami könyvterjesztő vállalatnak okozott kár megtérítésére. egyúttal elrendelte, hogy le kell töltenie a vele szemben korábban sikkasztásért kiszabott, de akkor végrehajtásában háromévi próbaidőre felfüggesztett hathónapi szabadságvesztést is./mti/

-iö-

bb. 13. elővételben elkelt a téli tüzelő nagyrésze - gondok a fuvarozásban - októberben minden megrendelt szenet, brikettet leszállítanak

1 kf/tr/ie/il cz

1974. október 9.

a hűvös idő szükségessé tette a korai fűtést, ez azonban alig látszik a tüzelőforgalmon, a fővárosban például szeptemberben néhány száz vagon szenet és brikettet adtak el, kevesebbet, mint nyáron. az idén ugyanis - a kormány intézkedései nyomán - a szezon kezdetéig elővételben elkelt a téli tüzelő nagyrésze.

a belkereskedelmi minisztériumban az mti munkatársának elmondották, hogy a második negyedévben a kedvezményes akcióban - amikor átlagosan 30 százalékkal olcsóbban adták a hazai brikettet és szenet - a tavalyinál 6500 vagonnal több tüzelő fogyott. még kiemelkedőbb volt a forgalom júliusban és augusztusban - miután nyilvánosságra került a szeptember 1-i áremelés - amikor 6 hét alatt csaknem 40 000 vagon tüzelőt rendelt meg és fizetett ki a lakosság.

budapesten eddig folyamatosan teljesítették a megrendeléseket, a 10.753 vagonból szeptemberben 6350 vagon tüzelőt szállítottak házhoz, s - a tüzifán és a kokszon kívül - az előre megrendelt mennyiség a telepeken van. így a kifizetett szén és brikett többségét a fővárosban október 20-ig, a tüzifát és a kokszot - amelyekre egyébként a beérkezéstől függően még decemberre is vettek fel megrendelést - a vállalt időben viszik házhoz.

kedvezőtlenebb a helyzet vidéken, ahol az ugrásszerűen megnövekedett igények nyomán erősen megfogyatkozott a kereskedelem készlete, ami mennyiségben ugyan még mindig elegendő, a minőségi választék hiánya azonban némileg még gondot okoz. az előrendelések szállítási határidejénél ugyanis a tüzép telepek a készleteken kívül figyelembe vették a bányák és az erdőgazdaságok folyamatos szállításait, ami jelenleg - részben termelési, részben fuvarozási problémák, vagonhiány - miatt akadozik. ezen belül is az okoz gondot, hogy a kereskedelem nem a meghatározott minőségű szeneket kapja.

/folyt.köv./

- 11 -

7.50/il

g10 g

bb. 13./ elővetelben .... folyt./il

győr és veszprém megyébe az oroszlanyi szénbányák kocsihány miatt 200 vagonnal kevesebb tüzelőt szállított a leszerződött mennyiségnél, veszprém megyében még tűzifa is hiányzik. borsod megyében szeptemberben a tervezett szénnek csak a felét kapta meg a tüzelőkereskedelem, heves megyében is erre a hónapra kellett halasztani a szeptemberre ígért szállítások egy részét. vas és zala megyében vagonhiány miatt közuton szállít tüzifát az erdőgazdaság, ez azonban lassítja a megrendelések teljesítését. bács-kiskun megyében a tüzép tatabányáról csak a felét kapta meg a lakosság részére szükséges minőségű szénnek, s szabolcs megyében is csaknem egyhónapos az elmaradás a megrendelések teljesítésében.

ezért is kéri a kereskedelem az érintett bányák, erdőgazdaságok, s a vasút dolgozóit, hogy - miután küszöbön a fűtési igény - a munkaversenyvállalások teljesítésénél fordítsanak figyelmet a lakosság igényeit kielégítő tüzelőfajták termelésére. pontos szállítására. amennyiben a tüzelőt a szerződésnek megfelelő ütemben és minőségben megkapják a tüzép-telepek, úgy október végéig teljesítik alakosság szén- és brikett előrendeléseit./mti/

-. -

bb. 14. szerencsés vadászvendégek a mavad-nál - novemberben kezdődik az élővad-export szezonja

i ol/sza/ie/il cz

1974. október 9.

az idén is mintegy 15 millió dollárnyi forgalomra számító mavad-nál sok külföldi ügyfelet fogadnak mostanában. szeptemberben a szarvasbőgés időszakában magyarországon szerencsével járt 800 külföldi vadásznak mintegy 1500 szarvast sikerült elejtenie. az ország délnyugati erdeiben olyan bikák kerültek terítékre, amelyek agancsai a világgranglista első tíz helyére sorolhatók. az ugynevezett szarvasselejtezésben is sikerrel működnek közre a külföldi vadászvendégek. közismert, hogy hazánkban a szarvasállomány minőségének fejlesztése érdekében a selejtnak minősülő egyedeket kilövik, s ez a feladat is ezekben a hónapokban időszerű. a vendégvadászoktól egyébként az ilyen trófeákért is valutát kap az ország.

/folyt.köv./

- 12 -

7.55/il

g¹⁰g

bb. 14./ szerencsés .... folyt./ il

novemberben megkezdődik a nyugati országokba irányuló élővadexport lebonyolítása. az idén 140 ezer nyulat, 35 ezer foglyot és 50 ezer fácánt szállít a mavad a kereskedelmi partnereinek, főként francia és olaszországba.

a mavad az ország különböző részein 22 hűtőkamrát tart fenn. ezek hálózatát úgy alakították ki, hogy bárhol lövik le a vadat az ország területén, az elejtés helyétől legfeljebb 40 kilométerre megtalálhatók a mavad felvásárlói. idei újdonság, hogy a vecsési telepen most tizezer, jövőre pedig 50 ezer fácánt tenyésztenek, biharugrán pedig -^dmék-^{el} és a helyi halgazdasággal társulva - hétezer nyercet./mti/

-. -

bb. 15. a fogyasztói kifogások nyomán korszerűsítettek több élelmiszeripari gyártástechnológiát

i jf/tr/ie/il cz

1974. október 9.

a panaszkönyvek bejegyzései, a hatósági és a belső vállalati minőség-ellenőrzések alapján az élelmiszeripari üzemekben - amint a megyei /fővárosi/ élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézetek újabb vizsgálatai megállapították - több helyen változtattak a gyártástechnológián, s ezzel sikerült megelőzni a további kifogásokat. a szolnoki tejipari vállalatnál a sport tejszínes turósajt gyártási eljárását korszerűsítették, mert a fogyasztók joggal tették szóvá, hogy a különben kifogástalan összetételű sajtból a savó egy idő múlva kiválik. a sport sajt új „kiadása”, már minden szempontból megfelel a szabványelőírásoknak, ugyanúgy, mint a baromfifeldolgozó vállalatok trösztjének egyik vidéki nagyüzemében készített csomagolt csirke. ez ellen korábban az volt a kifogás, hogy a vágási^{es}kopasztási technológia hiányossága miatt nem megfelelő a minősége. az üzemben új technológiai berendezést adtak át, s ezzel elsőosztályú árut küldhetnek a kereskedelmi hálózatba. egész sor üzemben javítottak a tisztítási, alapanyagelőkészítési módszereken. különösen a tartósítóiipari üzemekben sikerült minden eddiginél jobban alkalmazkodni a szabványelőírásokhoz, s ez a fogyasztói kifogások csökkenő számán is lemérhető.

/folyt.köv./
8.00/il

- 13 -

g¹⁵g

bb. 15./fogyasztói .... folyt./ il

a minőségi ellenőrök, akik külön ügyelnek a korábbi hibák felszámolására, tovább folytatták az újabb bejelentések, panaszok kivizsgálását és a hatósági ellenőrzéseket. egyebek között a sütőipari vállalatok kerültek sorra. kiderült, hogy a termékek minősége ellen ugyanis kevesebb kifogás emelhető, de még így is gyakran került az elmúlt hetekben üzletekbe hibás külsejű és címkézetlen kenyér. az egyik gyárban mindaddig le is állították az egyik termék gyártását, amíg nem javítják ki a nem megfelelő technológiát./mti/

-.-

bb. 16. muzeum-mozi dunaujvárosban

vid fm/il la

1974. október 9.

a muzeumi hónap alkalmából „muzeum mozi,, elnevezéssel filmvetítés-sorozat kezdődött dunaujvárosban. a tíz előadásból álló sorozatban - az ókori egyiptom művészetétől kezdve a középkori magyar művészeti emlékekig - érdekes művelődéstörténeti kisfilmeket mutatnak be a muzeum előadótermében. a régészeti és kulturális kisfilmeket számos érdeklődő előtt vetítik, s az előadásokat több szocialista brigád is látogatja. /mti/

-.-

bb. 17. pályaválasztóknak - munkahelyi „nyitott kapu,,-akció bács-kiskunban

vid fm/il la

1974. október 9.

bács-kiskun megyében mind többet tesznek azért, hogy a fiatalok valóban képességüknek, tudásuknak megfelelő munkakörökbe kerüljenek. az új tanévben a tanácsadók - pedagógusok, pszichológusok, közgazdászok és más szakemberek - százai segítik a diákok szakmaválasztását. a pályaválasztási felelősökön kívül már a megye valamennyi alsó- és középfokú iskolájában, szakmunkásképzőjében tanácsadó testületek is működnek.

/folyt.köv./

- 14 -

8.05/il

9²⁰g

bb. 17./pályaválasztóknak .... folyt./il

megyeszerte 300 munkahelyen ugyancsak pályaválasztási megbízottat jelöltek ki. tevékenységük megfelelő ellátására a bács-kiskun megyei pályaválasztási tanácsadó intézet készítette fel őket. az intézet az iskolákkal és üzemekkel karöltve a segítségnyújtás új, korszerűbb és hatékonyabb formáival próbálkozik, a már jól bevált módszerek-kiállítások, vetélkedők, pályorientációs tanácskozások - mellett.

a legtöbb eredményt a megyében elsőként meghirdetett munkahelyi „nyitott kapu,, - akciótól várják a szakemberek. az újszerű program célja, hogy a megye valamennyi vállalatánál, nagyobb üzemében fogadják az általános iskolák felsőtagozatos tanulócsoportjait. a munkahelyekre látogató gyerekeket megismertetik majd a nekik tetsző szakmákkal, az üzemi élettel, a munkaeszközökkel, munkafolyamatokkal. egy-egy üzembe csak az ottani szakmák, szakmai körök iránt érdeklődő fiatalokat viszik el. /mti/

-.-

bb. 18. elkészült székesfehérvár levegőtisztaság-védelmi terve - fokozatosan kitelepitik a városból a légszennyező üzemeket

vid fm/il cz

1974. október 9.

a városépítési tudományos tervező intézet elkészítette székesfehérvár levegőtisztaság-védelmi tervét, amely meghatározta a város védettségi kategóriába sorolását, a védelem alapvető feltételeit és feltárta a légszennyező forrásokat. mint a tanulmányból kitűnt, székesfehérváron 42 üzem szennyezi a levegőt a megengedettnél nagyobb mértékben. közülük husz vállalat csak kisebb mértékben vét a levegőtisztasági előírások ellen, tizenhat a közepes mértékben szennyezők közé tartozik, négy erősen szennyez, két üzem - a simontornyai bányászati helyi részlege és a nehézfémöntőde pedig különösen veszélyes és büzös szennyezéssel fenyegeti környezetét.

/folyt.köv./

- 15 -

8.10/il

9²⁵g

bb. 18./elkészült .... folyt./ il

a városi tanács elhatározta: a szennyezőforrások üzemeltetőit arra kötelezik, hogy meghatározott időn belül megfelelő védőberendezéseket építsenek. a lakóterületen el nem tűrhető kategóriába sorolt huszonkét üzemet pedig fokozatosan néhány év alatt külterületre telepítik. növelik a gázfűtéses lakások számát, s új közlekedési koncepció alapján a városom kívülre terelik majd az átmenő forgalmat. növelik a zöldterületek nagyságát is a városban, hogy ezzel is elősegítsék a levegő öntisztulását./mti/

--

bb. 19. emléklakett a kiemelkedő szocialista brigádoknak

vid fm/il la

1974. október 9.

emléklakettet alapítottak nagybátony vezető testületei és a helybeli bányász művelődési ház. az emléklakettet - ifj. szabó istván, szobrászművész alkotását - minden évben, a bányászváros felszabadulásának évfordulóján adják át azoknak a szocialista brigádoknak, amelyek a legkiemelkedőbb eredményeket érték el a mozgalom hármasszocialista módon dolgozni, élni és tanulni - jelmondatának megvalósításában. odaitélhető olyan személyeknek is, akik tevékenységükkel leginkább hozzájárultak nagybátony fejlődéséhez. az emléklakett átadására először idén decemberben, a bányászváros felszabadulásának 30. évfordulóján kerül sor./mti/

--

bb. 20. három évfordulóra készülnek kőszegen

vid fm/il la

1974. október 9.

három évforduló megünneplésére dolgozott ki tervet kőszeg város helytörténeti bizottsága. felszabadulásunk 30. évfordulójára elkészítik többek között a város felszabadulásának krónikáját, pályázatot irtak ki a honismereti szakkörök számára a város legujabbkori történeti anyagának feldolgozására.

/folyt.köv./
8.15/il

- 16 -

g³⁰g

bb. 20./három .... folyt./ il

kőszeg királyi várossá nyilvánításának 1978-ban lesz a 650. évfordulója. erre országos, megyei és helyi kutatók bevonásával a várostörténet részproblémáit feltáró tanulmányok készülnek. összeállítják kőszeg helytörténeti olvasókönyvét, megszervezik az üzem-történetírást, különös tekintettel arra, hogy a latex butorszövetgyára 1978-ban ünnepli fennállásának 50. évfordulóját.

1982-ben emlékeznek meg az 1532-es hősivárvédelem 450. évfordulójáról, s az ezzel kapcsolatos tervben szerepel többek között a már elkészült résztanulmányok alapján a várostörténet monografikus igényű feldolgozása, a kőszegi okmánytár létrehozása./mti/

--

bb. 21. új kezdeményezés - felméri a kiskerttulajdonosok vetőmagigényét

vid fm/il la

1974. október 9.

a szombathelyi székhellyel működő vetőmagtermelő és értékesítő vállalat nyugat-magyarországi központja nemcsak a nagyüzemekkel, hanem a kistermelőkkel, kertszövetkezeti tagokkal is igyekszik minél jobb kapcsolatot tartani. arra törekszenek, hogy a kiskerttulajdonosok termelési kedvét vetőmagigényeik kielégítésével is növeljék. új kezdeményezés munkájukban, hogy termelési felügyelőhálózatuk szakemberei ellátogatnak minden faluba, s felméri a kistermelők vetőmagigényét. ez a felmérés a jövő évre vonatkozóan már befejeződött. a magellátáshoz a vállalatnak szombathelyen tranzit-állomása van, ahonnan az igényelt vetőmagvakat már a közeli hetekben ki is szállítják a községekbe.

a vállalat a megyeszékhelyen új vetőmagboltot is létesít, ahol elsősorban a kiskerttulajdonosokat érdeklő zöldség- virágmagokat és dugványokat árusítanak, s emellett ingyenes szaknádcsadói szolgálatot is tartanak. a magok felhasználásához a termeléshez és a növényvédelemhez szakmai tanácsot adnak az érdeklődőknek./mti/

--

8.20/il

- 17 -

g³⁰g

bb.22. iszappal termékenyített lúpvidék

vid fm/il cz

1974. október 9.

a keszthelyi agrártudományi egyetemen most összegezik a keszthelyközelében lévő lúpvidék kísérleti tábláinak újabb eredményeit.

ezen a lápos vidéken részben megtisztított iszapot használtak fel öntözésre. a foszfor- kálium és nitrogén-telített-ségen kívül - mint megállapították, - az iszap kitűnő ionkeltő hatása is érvényre jutott. a kísérletek bizonyítják, hogy a lúp-tőzegében leszivárgó szennyvíz a talajvizet nem szennyezi.

az egyetem kísérletei hektáronként átlagban 76 mázsa szénatermést produkáltak, a nem kezelt kontroll-parcella 28 mázsa átlaghozamával szemben. a kukorica-kísérleteknél az öntözött táblán hektáronként 60 mázsa átlagot értek el, kétszer nagyobb, mint a kontroll-parcellán.

valamennyi kísérlet a közvetlenül nem fogyasztható növények, főleg takarmányfélések termelésére irányul. a takarmánynövényeket óvatosságból - az esetleges mikrobiológiai következmények miatt - csak néhány hónap elmúltával száraz állapotban etetik fel az állatokkal./mti/

-. -

bb. 23. 408 lakás vállalati támogatásból

vid fm/il la

1974. október 9.

a minisztertanács 3/1973. sz. rendelete további lehetőséget adott a városoknak és a vállalatoknak lakásépítési alapok képzésére, elsősorban a munkások, nagycsaládosok és fiatal házasok lakásgondjainak megoldására. ez a lehetőség megnövelte a nagykanizsai vállalatok lakásépítési kedvét. a városi tanács előkészített építési területtel is segíti ezt az akciót, amelynek eredményeképpen a keleti városrészben máris 5, egyenként 56 lakásos épületen dolgoznak. ezenkívül további 128 lakás építésének előkészítése is folyamatban van.

/folyt.köv./
8.25/11

- 18 -

935g

bbc23./408 lakás .... folyt./ il

nagykanizsán sikeresen fejlődik a lakásépítésnek ez a formája: a vállalatok mintegy 2 8 millió forint támogatást adtak az akcióhoz. így minden olyan nagykanizsai lakást kap a jövő év végéig, akit saját vállalata támogat. a következő ötéves tervidőszakra az eddiginél nagyobb arányu munkáslakásépítési akciót szerveznek és készítenek elő a városban./mti/

-. -

bb.24. építkeznek korszerűsítik gépparkjukat a vasi tsz-ek

vid fm/il la

1974. október 9.

vas megye termelőszövetkezetei - javuló gazdasági eredményeik a korszerűsítés iránti igények alapján - az idén az utóbbi évek egyik legnagyobb beruházását valósítják meg. a beruházások összhangban állnak a népgazdasági törekvésekkel, elsősorban a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésével. a beruházási kedv növekedésére jellemző, hogy az idén eddig több mint nyolcvan/millió forintot fordítottak a megye tsz-ei a szarvasmarhatartás épületeinek létesítésére. ez harminc/millió forinttal több, mint az elmúlt év hasonló időszakának beruházása.

a szövetkezetek egy részében időszerűvé vált az erőgéppark cseréje, másutt a terményszárító kapacitás bővítése, az istállók gépesítése. traktorra, szárítókra, istállók gépeire eddig mintegy 90 millió forintot fordítottak.

fontos feladat a mezőgazdasági üzemekben a melioráció is. erre a termelést szolgáló munkára az idén több mint tizenhét/millió forintot használtak fel a közös gazdaságok./mti/

-. -

bb. 25. átfogó terv veszprém megye környezetvédelmi feladatainak megoldására

vid fm/il la

1974. október 9.

veszprém megye környezetvédelmi feladatainak megoldására - az országos műszaki fejlesztési bizottság kezdeményezésére és koordinálásával - a közelmúltban átfogó tanulmányterv készítését kezdte meg.
/folyt.köv./

8.30/11

- 19 -

935g

bb. 25./átfogó ..... folyt./ il

a tanulmánytervben foglalkoznak az emberi környezet védelmével kapcsolatos valamennyi lényeges kérdéssel: levegőtisztaság- és vízminőségvédelemmel, valamint a zajártalanság és a hulladékkezelés környezetvédelmi vonatkozásaival. ezenkívül vizsgálják a talajerőutánpótlás, a növényvédelem és a zöldterület-fejlesztés, valamint a közlekedés hatását az emberi környezetre.

a vizsgálatok középpontjában az emberi közösségek védelme áll. ebből a szempontból elemzik a települések környezetvédelmi helyzetét, figyelemmel a helyi lakosság és az idegenforgalom igényeire is. ezért a tanulmányterv elkészítésére bizottságot hoztak létre, amelynek munkájában a tudományos és egyéb intézmények szakemberei mellett az államigazgatás képviselői és gyakorlati szakemberek is részt vesznek.

az átfogó tanulmányterv - amelynek első lépése veszprém megye környezetvédelmi helyzetének széleskörű feltárására irányul, - mintául szolgál majd más megyék hasonló jellegű terveinek elkészítéséhez./mti/

--

bb. 27. faipari gépek - exportra

vid fm/il la

1974. október 9.

a komáromi vasipari szövetkezet nemrégiben párizsban milánóban és barcelonában kiállításon mutatta be a butorgyártást gyorsító új faipari gépeit. a bemutató hatására több ország rendelt a komáromi üzem gyártmányaiból. az exportálást - a technimpex közreműködésével - most megkezdték. az év végéig négymillió forint értékű faipari gépet szállítanak peruba, kanadába, dániába, izraelbe és belgiumba. 1975. évi szállításra az nszkból és iránból is kaptak megrendelést. a komáromi üzem az elmúlt években kizárólag a hazai butorgyáraknak és szövetkezeteknek készített faipari gépeket. már 16 különböző típusú gépet, többek között butorlap-préselőt, körfűrész, polírozót és más felületkezelő berendezéseket gyártanak./mti/

--

- 20 -

8.35/il

gko g

bb. 26. új közlekedési létesítmények vas megyében a megszüntetett vasutvonalakból

vid fm/il la

1974. október 9.

bontják a májusban megszüntetett két vas megyei vasutvonalat. a bontással és a felszabaduló területek újrahasznosításával kapcsolatban megegyezés született a kpm és a megyei tanács között. eszerint a közlekedési tárca 15 millió forintot - a bontási és újrahasznosítási költségek fedezetére - átutalt a megyei tanács fejlesztési alapjára, s átadja a vasutvonalak állószerkezeteit. ennek fejében a tanács gondoskodik a vasutvonalak elbontásáról rum és szombathely, illetve sárvár és répcevis között és megoldja a terület újrahasznosítását.

a munkák során megtakarított mintegy 5,6 millió forintot új közlekedési létesítmények építésére fordítják.

zsenye és gutatöttös között - mindenekelőtt a jobb autóbusszközlekedés érdekében - új utat, a markusovszky-kórház udvarán átfolyó gyöngyös patakra pedig új hidat terveznek. a nyugatdu-nántuli intéző bizottságtól a nagyforgalmu büki gyógyfürdő autóparkolójának bővítésére átutalt összeget megtoldják, hogy minél nagyobb befogadóképességű parkoló álljon a hazai és a külföldi autós fürdőzők rendelkezésére. autóbussz-végállomást is terveznek a gyógyfürdőhöz. ezenkívül a vasutvonalak megszüntetésével érintett községek egy részében autóbussz-váróhelyiséget, járdát létesítenek, továbbá területrendezést hajtanak végre./mti/

--

bb 28. huszár istván

se um cz

1974. október 9.

a minisztertanács elnökhelyettese csehszlovákiai tárgyalásainak befejeztével visszaérkezett budapestre./mti/

--

- 21 -

9.00/um

gko g

bb 29. meghalt ruzicska gyula

tm um cz

1974. október 9.

ruzicska gyula, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 76 éves korában elhunyt. temetése október 11-én, pénteken 15 órakor lesz a csepeli temetőben.

/mti/

az mszmp xxi.ker. bizottsága

.-.

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 4.sz.hirünk címe helyesen:

művészportré - sorozat /tehát azt,hogy felszabadulási éremterv, kérjük törölni!/
/mti/

.-.

bb 30. megjelent a társadalmi szemle októberi száma

um cz

1974. október 9.

kádár jánosnak a politikai főiskola 25 éves jubileumi ünnepségén elmondott beszédét közli vezető helyen a párt folyóirata ,,politikánk vezérfonala: a marxizmus-leninizmus elmélete,, címmel.

a folyóirat közzéteszi ,,a szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmus időszerű kérdései,, című dokumentumot, az mszmp központi bizottsága mellett működő kulturpolitikai munkaközösség állásfoglalását, amelynek nyilvánosságra hozatalához hozzájárult az mszmp politikai bizottsága.

baranyai tiber cikke a szakszervezetek pártirányításáról szól, falusné szikra katalin pedig az anyagi ösztönzés néhány kérdését boncolgatja írásában.
/folyt.köv./

- 22 -

9.40/um

1100g

bb 30./megjelent ....folyt./um

héthy lajos és makó csaba tanulmánya a szociológia és a politika összefüggéseit elemzi. az üzemi demokráciáról fejt ki érdekes gondolatokat mód aladárné ,,közvetlen és képviselői demokrácia - érdekek,, című cikkel. a pártszervezetek gazdaságszervező munkájának szolnok megyei tapasztalatairól szól az a beszélgetés, amelyet ottani pártmunkásokkal és gazdasági vezetőkkel folytatott dolgos jános.

a rádióknak a közművelődésben betöltött szerepét ismerteti kiss kálmán írása. a nemzetközi kérdések rovatában réti ervin,,válságban a nato déli szárnya,, címmel a görög-török -ciprusi események hátterét rajzolja meg./mti/

.-.

bb 31. nemzetközi bőr-, cipő-, szőrme-, bőrdíszműipari kongresszus a technika házában

t kg/tm um cz

1974.október 9.

szerdán nemzetközi bőr-, cipő-, szőrme-, bőrdíszműipari kongresszus kezdődött a technika házában, ahol több mint 20 országból 500 szakember vitatja meg a lábbelik, különféle bőrök elkészítésének legújabb technológiai módszereit és az új kutatási eredményeket. az ötnapos esemény-sorozatot a kongresszust szervező bőripari tudományos egyesület főtitkára, weitzner péter nyitotta meg, majd keserű jánosné könnyűipari miniszter tartott beszédet.

mint a miniszter elmondotta, a régi hagyományokkal rendelkező hazai könnyűipar jelenleg 18-19 százalékkal járul hozzá az ipar által termelt nemzeti jövedelemhez. az üzletekben kapható áruknak csaknem egyötöde származik az ágazathoz tartozó gyárakból, üzemekből, a forgalomba kerülő ruházati cikkeknek mintegy 85 százaléka hazai gyártmány. a lakosság ellátásának további javítására és az export fokozására - mint ismeretes - már négy évvel ezelőtt megkezdődött a könnyűipar rekonstrukciója. ennek keretében a géppark egy részét fokozatosan korszerűre cserélik fel a vállalatok, amelyekkel gazdaságosabban, jobb minőségű termékeket lehet előállítani. a gépek cseréjéhez, az új technológiák kidolgozásához nagyban hozzájárulnak a bőripari tudományos egyesület tagjai is.
/folyt.köv./

- 23 -

10.10/ um

1100g

bb 31./nemzetközi ...folyt./um

a rekonstrukció hatása a termelés valamennyi területén már érződik, a ruházati ipar termelése tavaly már 23 százalékkal haladta meg az 1970-es évet, ez idő alatt a bőr-, cipőipari termelés-növekedés 25 százalékot ért el. számítások szerint a ruházati ipar 1975-ben összességében 40 százalékkal termel majd többet, mint az előző tervidőszakban. néhány fontos termékben előre láthatóan a tervhez képest kevesebb készül majd. így például a puha-bőr gyártás 14 százalékos növekedése, a bőr- és bőrhe-lyettesítő anyagokból készült lábbeli felsőrészek termelés 33 százalékos növelése ellenére némiképp elmaradt a cipőtermelési programtól.

a rekonstrukció eredményeként a ruházati ipar rugalmasabban alkalmazkodik jelenleg már a kereslethez. a textil- és textilruházati termékek korszerűbbek, divatosabbak, bővebb a cipők választéka, növekedett a korszerű kikészíté- sű felsőbőrök aránya. a választék bővítését jelzi a textil felsőrészes és többek között a poliuretán talpu lábbelik is.

a lakosság igényeinek kielégítése mellett fontos feladat az export fokozása. a ruházati cikkek kivitele a termelés fokozásának eredményeként három év alatt 50 százalékkal növekedett. számítások szerint a jövő év végére a szocialista országokba exportált ruházati termékek mennyisége 60-62 százalék helyett eléri a 80 százalékot, a tőkés országokba pedig a növekedés kétszeresen haladja majd meg az 1970-es export mennyiségét.

befejezésül a miniszter hangsúlyozta, a népgazdaság szükséglete a termelés további dinamikus növelését kívánja meg, ezért a jelenleginél is jobb gyártmányfejlesztés, magasabb színvonalu, egyenletesen jó minőséget biztosító termékek gyártása a következő évek legfontosabb feladata. mivel a budapesti munkáslétszám további csökkenésével kell számolni, a termelésnövekedést főként a termelékenység erőteljes fokozásával, a technikai eszközök fejlesztésével lehet biztosítani. a jelenlegi kongresszus tapasztalatai is előre láthatóan segítségül szolgálnak majd a tervek megvalósításához.

/folyt.köv./

- 24 -

10.15/um

11¹⁰ g

bb 31. / nemzetközi ...2.folyt./um

a miniszter beszéde után a kongresszuson részvevő szakemberek nyolc szekcióra osztva vitatják meg a bőrgyártás technológiájának legújabb tudományos és gyakorlati kérdéseit. a kongresszus csütörtökön folytatja munkáját./mti/

-.-

bb 32. jugoszláv belügyi küldöttség érkezett hazánkba

um cz

1974. október 9

benkei andrás belügyminiszter meghívására budapestre érkezett a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság belügyi titkárságának küldöttsége franjo herljevic belügyi titkár vezetésével./mti/

-.-

bb 33. rendőrségi hírek

um cz

1974. október 9.

szarvas és kondoros között csomós istván 25 éves gépkocsivezető, gyulai lakos tehergépkocsival szabálytalan előzés közben elütötte az uttest bal oldalán szabályosan közlekedő szakács jános 81 éves nyugdíjas, szarvasi lakost. az idős ember a helyszínen meghalt. a tehergépkocsi vezetője ellen előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult eljárás.

somogy megyében jákó községben az aranykalász tsz kármájában a bikák agyontaposták kovács jános 64 éves állatgondozó, helyi lakost. a körülmények tisztázására vizsgálat indult./mti/

-.-

bb 34. budapesti közlekedési balesetek

um cz

1974. október 9.

soczó károly 24 éves gépkezelő, endrődi lakos a iii. kerület árpád fejedelem utja és szépvölgyi ut kereszteződésében oldalkocsis motorkerékpárral nem adta meg az elsőbbséget, és összeütközött egy hév szerelvényt. soczó károly olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt.

/folyt.köv./

- 25 -

10.23/um

11¹⁵ g

bb 34./ budapesti ....folyt./um

xiv. kerület, kacsón pongrác uton, az amerikai ut közepén illés béla 16 éves segédmunkás, bátaapáti lakos álló jármű mögül figyelmetlenül lépett az uttestre és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

kádár györgy, 64 éves nyugdíjas, budapesti lakos a xiv. kerület, rákosfalvi hév megállóban lelépett egy mozgásban lévő hév-szerelvényről, amelynek következtében súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, a mentők kórházba szállították.

halász sándor 22 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a vi. kerület, rudas lászló utca és rózsza ferenc utca kereszteződésében személygépkocsival elmulasztotta a kötelező megállást és elütötte rudolf jenő 73 éves nyugdíjas budapesti lakost. az idős embert a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. halász sándor ellen eljárás indult.

vii. kerület izabella utca és dob utca kereszteződésében bálint józsef 20 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival. amely a lökés következtében egy vegytisztító üzlet ablakának vágódott. a baleset következtében bálint józsef könnyű, a személygépkocsi utasa kubecska mihályné, budapesti lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. mindkét sérültet kórházba szállították a mentők. /mti/

--

bb 35. madárvándorlás az erdőből - a városba

vid/um cz

1974. október 9.

az utóbbi napok esős, szokatlanul hideg időjárásavándorlásra készítette a bükk énekes madarait. más években csak a legnagyobb téli hidegek idején lehetett a miskolci parkokban annyi sárgarigót, csizt, cinkét látni, mint most. különösen a diósgyőri városközpont, valamint a kiliáni lakótelep parkosított részeit lepték el az erdei énekes madarak. feltűntek a fekete-rigók is - amelyek eddig „elkerülték”, a várost. /mti/

--

10.55/um

11²⁰g

bb 36. új kollégium és tanműhely nyiregyházában

vid/um kz cz

1974. október 9.

elkészült nyiregyházában a 110-es számú ipari szakmunkásképző intézet 300 személyes kollégiuma, 189 munkahelyes tanműhelye és sportpályája. felépítésükre és a berendezésükre mintegy 50 millió forintot költöttek. a tanműhelyek kialakításához az intézet tanulói és nevelői kb 800 ezer forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá. /mti/

--

bb 37. szovjet filmplakát kiállítás békéscsabán

vid/um kz cz

1974. október 9.

a szovjet kulturális napok békés megyei eseménysorozatában szerdán a békéscsabai brigád filmszínház előcsarnokában szovjet filmplakát kiállítás nyílt. a kiállítás közönségét iván vaskeva, a szovjet baráti társaságok szövetsége magyarországi képviselőjének titkára köszöntötte. majd végül andor a békés megyei moziüzemi vállalat igazgatója nyitotta meg az utóbbi évek legsikeresebb szovjet filmplakátjaiból összeállított kiállítást. /mti/

--

bb 38. a magyar viscosagyár kiállítása esztergomban

vid/um kz cz

1974. október 9.

a komárom megyei műszaki hónap keretében kiállítást nyitott szerdán esztergomban a magyar viscosagyár. az évente 21.000 tonna vegyszert gyártó vállalat a hazai textilipar szinte valamennyi gyárának szállít, s emellett jelentős mennyiséget exportál is. a kiállításon nemcsak különböző gyártmányait, -köztük legújabb termékét, a bnv-n most vásári díjat nyert crumeron-szálat mutatja be, hanem a belőlük készült használati cikkeket is. /mti/

--

11.18/um

12¹⁰g

- 27 -

vbb 40. minél előbb, a legmagasabb szinten rendezzék meg az európai biztonsági és együttműködési konferencia zárószakaszát-dr. simai mihály nyilatkozata

1 pr/pá/ny hi -cz

1974 október 9-8

komját irén tiszteletbeli elnök és dr. simai mihály főtitkár képviselte a magyar ensz társaságot az európai országok ensz társaságainak / wfuna/ bukarestben tartott iv. regionális konferenciáján. az eszmecsere főbb vonásairól, a konferencia határozatairól dr. simai mihály nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

- az október 1-5. között tartott konferenciát nemcsak témáinak fontossága, hanem a résztvevők száma is kiemeli a sorból. minden korábbinál több, 24 európai állam küldte el képviselőit, s delegációk érkeztek kubából, mongóliából, irakból, az egyesült államokból és izraelből is.

- a bukaresti tanácskozás igen érdekes és fontos időben ült össze, akkor lényeges szakaszába érkezett genfben az európai biztonsági és együttműködési konferencia. ülésünk legfontosabb eredményének joggal könyvelhetjük el azt, hogy a résztvevő ensz társaságok képviselői egyetértettek: az európai biztonsági és együttműködési konferenciát minél előbb, s a legmagasabb szinten kell befejezni. jelesen: egyetértés alakult ki abban, hogy meg kell teremteni az európai biztonsági rendszert, s megegyezést kell és lehet találni a genfben még formálódó négy nagy kérdéscsoportban. a mi konferenciánkon is voltak természetesen nézetkülönbségek, a vitákat kiváltó részletkérdések témáikban tulajdonképpen megegyeztek a még genfben is vitatott kérdéscsoportokkal. a mostani nézetkülönbségek azonban lényegesen kisebbek voltak, mint a megelőző konferencián, két esztendeje brüsszelben, ahol több ensz társaság még élesen ellenezte az európai biztonsági rendszer életrehívását. bukarestben ez már nem volt vita tárgya, szükségességét minden résztvevő elismerte. akadtak viszont, akik eltérően értelmezték az emberek és eszmék áramlását - ez is téma genfben-, figyelmen kívül hagyva, hogy a ,, szabad áramlás,, nem jelentheti az ellenséges propaganda szabadságát, a népellenes, háborús nézetek szabad terjesztését. sok nyugati küldöttség azonban megértette: ha valóban komoly biztonsági rendszert akarunk létrehozni Európában, akkor az eszmék szabad áramlásának elsősorban a kulturális eredmények, kulturális vívmányok cseréjét, a népek közeledését, egymás jobb megismerését, a turizmus sokoldalú szélesítését, a tudományos kapcsolatok elmélyítését, a tömegkommunikációs eszközök kontaktusainak erősítését kell szolgálnia.

/folyt köv/
12.00/ny

1 szabad

-28-

12²⁰g

vbb 40. / minél előbb.....folyt/ny

-a konferencia másik nagy témája a ciprusi helyzet elemzése volt. a tanácskozáson részt vettek a török és a görög ensz társaság küldöttei, valamint a ciprusi ensz társaság török, illetve görög képviselői is. hosszú, nehéz vita folyt, s ha nem is született átfogó, kompromisszumos megállapodás, igen fontos alapelvekben sikerült egységes véleményt kialakítani. / csak utalásul a vitákra: a ciprusi görögök képviselői szerettek volna olyan határozatot elérni, amely egyértelműen elítéli a török inváziót, a törökök azonban ebbe nem mentek bele, mondván, hogy a londoni egyezmény erre jogot adott számukra. / végül is a konferencia valamennyi résztvevője egyetértett abban, hogy biztosítani kell ciprus területi integritását és függetlenségét, tehát mindenfajta rendezés alapvető feltétele: ciprus önálló államisága. egyetértésre jutottunk abban is, hogy biztosítani kell a cipruson élő két nemzetiségi csoport, a görögök és a törökök teljes egyenjogúságát. ugyancsak egységes álláspont alakult ki abban, hogy a ciprusi kérdés megoldásának nemzetközi garanciáit az egyesült nemzetek keretei között kell megtalálni. ez utóbbi azért is lényeges, mert teljesen egyvág a szocialista országok álláspontjával.

- nagyon lényeges témája volt a konferenciának: mi az érdeke az ugynevezett harmadik világ országainak az európai biztonsági és együttműködési rendszerben, egyáltalán érdekeltek-e a kontinensünkön kívüli országok abban, hogy Európában béke és biztonság legyen. köztudott, hogy a világpolitikában vannak olyan - Európán kívüli - erők, amelyek ellenzik földrészünk biztonsági és együttműködési rendszerének megteremtését. ezekkel az erőkkel helyezkedett szembe a konferencia. kimondtuk: a két rendszer békés egymás mellett élésének tartóssá tétele - az európai biztonsági és együttműködési egyezmény alapján - nemcsak Európa, hanem a világ valamennyi országának közvetlen érdeke. Európa történelmi multja azt bizonyítja, hogy a kontinensről indultak ki nagy világháborúk, s a legjelentősebb katonai erők még mindig itt állnak szemben egymással. ha csak a harmadik világ államainak érdekeit nézzük,, akkor is nyilvánvaló, hogy békés világlejfejlődés esetén, amikor kevesebb pénzt, energiát kell fordítani fegyverkezésre, az európai országok lényegesen nagyobb és hatékonyabb segítséget tudnak-tudnának nyújtani a fejlődő országok gondjainak enyhítésében. ilyen értelemben foglalt el határozott álláspontot a konferencia is.

/folyt köv/
12.05/ny

-29-

12²⁵g

bb 40. / minél előbb 2.folyt/ny

- summázva: az ensz társaságok iv. regionális konferenciája igen eredményes tanácskozás volt, az enyhülés szelleme, a két rendszer békés egymás mellett élésére való törekvés hatotta át. a konferencia befejezése után, október 6-án és 7-én tartotta ugyancsak bukarestben végrehajtó bizottsági ülését az ensz társaságok világszövetsége. napirendi témái közül csak kettőt: úgy döntöttek, hogy az ensz társaságok világszövetsége folytatja együttműködését a békeerők moszkvai világkongresszusa után megalakult, ugynevezett összekötő bizottsággal, amely egyebek között arra hivatott, hogy igyekezzen valóra váltani a világkongresszus határozatait, döntéseit. a másik: az ensz társaságok világszövetségének 25., jubileumi közgyűlését 1975. szeptemberében - a szovjetunió meghívására - moszkvában tartják - zárta nyilatkozatát dr. simai Mihály./mti/

--

bb. 39. szocialista brigádok patronálják a gencsapáti gyermekotthon lakóit

vid kz/il cz

1974. október 9.

a gencsapáti állami gyermekotthon növendékeinek patronálására kötött szerződést a hungaria műanyagfeldolgozó vállalat szombathelyi gyárának két szocialista brigádja és az otthon vezetőse, a gagarin brigád az első, a savaria brigád pedig az ötödik osztály támogatására, segítségére vállalkozott.

a brigádok segítik berendezni, felszerelni az osztálytermeket és a politechnikai műhelyt, külön műszakok béréből kirándulni viszik védenckeiket, megismertetik velük az üzemet, részt vesznek az osztályfőnöki órákon.

a brigádok kezdeményezése egyben az egész gyár ligye is. az üzem ugyancsak szocialista szerződésben vállalta egy jól tanuló kislány taníttatási, nevelési költségét az egyetem befejezéséig, a most nyolcadik osztályosokat pedig - ha akarják - felveszik az üzembe, s megtanítják őket a műanyagfeldolgozó szakmára./mti/

--

bb. 41. szombathelyi talajművelőgép az ndk-ba

vid kz/il cz

1974. október 9.

több mint másfél évtizede áll üzleti kapcsolatban a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár szombathelyi gyára a német demokratikus köztársasággal. ez idő alatt több ezer tvd-6-os koricavetőgépet és etb-24-es tárcsás talajművelő gépet szállított ndk-beli partnereiknek. az ndk külkereskedelme érdeklődik az üzem új gyártmánya, az xt-8/3-as nagyteljesítményű tárcsás talajművelőgép iránt is. kipróbálásra még e hónapban utba indítanak szombathelyről egy ilyen gépet az ndk-ba./mti/

--

- 30 -

bb. 43. időjárásjelentés

t/ny -cz

1974 október 9

a meteorológiai intézet jelenti október 9-én szerdán 12 órakor:

változékony hűvös idő

szárazföldünk nagy részén továbbra is változékony, az évszakhoz képest igen hűvös az időjárás. nyugat-és középeurópában kedden a hőmérséklet csúcserőke 2-7 fokkal elmaradt az évszaknak megfelelően. nyugat-és közép-európa, olaszország és a bal-ti-tenger térsége fölött nagy kiterjedésű alacsony nyomású, több középpontu légköri képződmény helyezkedik el. franciaországban, az alpok térségében erősen felhős, többfelé esős az idő. ugyancsak borult, esős az időjárás lengyelországban és a bal-ti-tenger térségében. a kárpát-medencében átmenetileg megszűntek az esők, a hajnali órákban páras, helyenként ködös idő volt. a következő 36 órában is változékony, hűvös marad az idő.

hazánkban kedden borult, vagy erősen felhős idő volt. sokfelé esett az eső, záporosó, a keleti megyékben zivatarok is keletkeztek. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége általában elérte az 5, helyenként a 10-11 mm-t is, sőt záhonyból 20, nyírlugosról 21, vásárosnaményből 22 mm-t jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet a dunántulon 7-13, a duna-tisza közén és a tiszántul nagy részén, 13-19 fok között volt, de a délkeleti megyék egy-két helyéről kevéssel 20 fok feletti hőmérsékletet is jelentettek. ma hajnalra a keleti megyékben 5,-7, máshol 1-4 fokig hűlt le a levegő. néhány helyen gyenge talajmenti fagy is előfordult. délelőtt erősen felhős, páras idő volt. a hajnali és a reggeli órákban főként nyugaton helyenként köd képződött. amely 11 órára általában mindenütt még feloszlott. délnyugaton egy-két helyen esett az eső. a hőmérséklet 11 órára 6-13 fokig emelkedett. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 9.3 fok volt, 3.7 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, változatlan

várható időjárás csütörtök estig: túlnyomóan felhős, párás idő, többfelé esővel, záporral. mérsékelt időnként megélénkülő déli, csütörtökön a dunántulon északnyugatra forduló szél, a hajnali és a reggeli órákban helyenként ködképződés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8, legmagasabb nappali hőmérséklet 9-14 fok között.

a duna vízállása budapestnél 258 cm./mti/

12.35/ny

-31-

16150

1245g

bb. 42. biszku béla látogatása győrött

vid kz/il cz

1974. október 9.

biszku béla az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szerdán győrbe látogatott. a vendéget a győr-sopron megyei pártbizottságon háry béla első titkár és lombos ferenc megyei tanácselnök fogadta. biszku béla ezt követően részt vett és felszólalt a megyei pártbizottság ülésén, amelyen a munkásosztály helyzetéről szóló párthatározat végrehajtásának győr-sopron megyei tapasztalatait vitatták meg.

a megyei pártbizottsági ülést követően biszku béla a rába textilipari vállalatot kereste fel. ott komondi andrás, a gyári pártbizottság titkára az alapszervi választások előkészületeiről, marton jános igazgató pedig a gyár idei tervteljesítéséről és az 1975. év gazdasági programjáról tájékoztatta a vendéget. biszku béla találkozott szocialista brigádvezetőkkel is és megtekintette a nemrég elkészült 16 ezer négyzetméteres csarnokot, s azokat a berendezéseket, amelyeket a gyár folyamatban lévő rekonstrukciója keretében vásárolt. a gyári látogatáson a gyár vezetőin kívül jelen volt háry béla a győr sopron megyei pártbizottság első titkára és jankovits istván, a városi pártbizottság első titkára is./mti/

--

bb. 46. l.k. boljasznaja

gk/zs/il cz

1974. október 9.

az oszszk közoktatási miniszterhelyettese vezetésével pedagógus küldöttség érkezett hazánkba az oktatás az iskolai és iskolán kívüli nevelés tanulmányozására. a vendégeket dr. gosztonyi jános államtitkár fogadta az oktatási minisztériumban, ahol a magyar közoktatás helyzetéről és időszerű kérdéseiről tájékoztatta a delegáció tagjait. a küldöttség magyarországi tartózkodása során fővárosi és vidéki iskolákba pedagógusképző intézményekbe látogat./mti/

--

- 32 -

161370

bb. 45. hazaérkezett peruból

mir/s il cz

1974. október 9.

a dr. schultzeisz emil miniszter vezette magyar egészségügyi küldöttség. a delegációt a ferihegyi repülőtéren dr. zsögön éva egészségügyi államtitkár, dr. aczél györgy és dr. medve lászló miniszterhelyettesek, valamint felipe solari swayne, a perui köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete fogadta./mti/

--

bb. 47. megtalálták az eltűnt férfi holttestét

gk/zs/il cz

1974. október 9.

a televízió szeptember 26-i „kék fény” adásában a rendőrség a lakosság segítségét kérte koncz károly 49 éves egyetemi adjunktus, budapesti lakos eltűnésével kapcsolatban. a 21. kerület kvassay zsilip nácsánál egy férjiholttestet fogtak ki a dunából, aki - mint megállapították - azonos koncz károlylyal. a vizsgálat során büncselekményre utaló körülmény nem merült fel./mti/

--

bb. 48. lengyel vegyipari miniszter érkezése

ie/il cz

1974. október 9.

dr. szekér gyula nehézipari miniszter meghívására szerdán budapestre érkezett j. olszewski lengyel vegyipari miniszter, hogy a kétoldalú vegyipari együttműködés távlati kérdéseiről folytassanak tárgyalásokat./mti/

--

12.40/il

161370

- 33 -

vbb 49. ,, hazaköltözött,, a balatoni intéző bizottság - a bib
főtitkárának nyilatkozata az ujjászervezett társadalmi testü-
let terveiről

vid/ny -cz

1974 október 9.

ujjászervezték a balatoni intéző bizottságot, amelynek tit-
kársága október elején balatonfüredi székhellyel kezdte meg
működését. a nagy hagyományokkal rendelkező testület régi igény-
nek tett eleget azzal, hogy ,, szűkebb ,, hazájába,, költözött.
a társadalmi szervezet ujjászervezése, központjának áthelyezé-
se, új tervek megvalósítására nyújt lehetőséget. erről nyilat-
kozott rosta sándor a bib főtitkára az mti munkatársának.

a főtitkár elmondotta: az intéző bizottság alakuló ülésén
is hangoztatták, hogy jobban igénybe kell venni a helyi lakosok-
nak, a balatonért rajongók százezreinek társadalmi segítségét.

a balaton fejlesztését - sokak véleménye szerint - a belföldi
turizmus igényeihez kell igazítani. ezzel valójában közös neve-
zőre jutnak a külföldi érdeklődők nagy részének igényeivel. a
balatonpart - mint hangoztatta a főtitkár - nem luxus nyaraló-
hely. a nagyértékű természeti kincsnek alapvetően a nép üdülte-
tést kell szolgálnia, természetesen a manapság várható, korszerű
igények szerint. ezt veszik alapul a kempingek, a turistaházak,
a tömeges forgalmat kiszolgáló kereskedelmi és vendéglátó egy-
ségek fejlesztési javaslatainál is. a jövőben mindenekelőtt nagy-
tágas strandokat kell létrehozni. egy vendégre átlagban 5 négy-
zetméter szárazföldi területnek kellene jutnia. e helyett azon-
ban, a fő szezonban személyenként két négyzetméter sem áll ren-
delkezésre. a strandokat nemcsak egyszerűen napozó-és fürdő-
helyé, hanem sport-és játszótérre is kell tenni.

a másik nagy gond, hogy kevés az olyan parti közterület, ahol
a tömegek közvetlenül eljuthatnak a vízhez. a parti területekkel
a jövőben megfontoltabban kell gazdálkodni és az egyén érdekeit
háttérbe kell szorítani a tömegek elsődleges érdekeivel szemben.
megoldásra vár még a balatonpart ugynevezett második vonalának
rendezése, a víztől távolabbi területsáv üdülési és idegenforgal-
mi hasznosítása. a balatonfelvidéki hegylánc esztétikai képét,
népi-építészeti értékeit, hagyományait minden áron meg kell őrizni.
az intéző bizottság a

jövőben - mint hangoztatta a főtitkár -
vhatékonyabban segíti az idegenforgalmi idények meghosszabbításá-
nak **ügret.** az eddigi gondok helytelen árpolitikára, program sze-
génységre és ellátásbeli kifogásokra vezethetők vissza.

/folyt köv/
13.00/ny

-34-

bb 49. / ,, hazaköltözött...folyt/ny

a balatoni idegenforgalom szervezésénél jobban kell támaszkod-
ni a bakony kiegészítő területeire. a balaton téli üdültetési
lehetőségeinél ugyancsak számba kell venni a bakony kínálta
előnyöket.

az ujjászervezett intéző bizottság - a főtitkár tájékoztató-
ja szerint - a kezdeti hetekben még tájékozódik. részletes fel-
mérést készítenek mérnökök, szakértők és társadalmi aktívák ar-
ról, milyen változásokra van szükség a fejlesztésben, s milyen
új, sürgető igények tapasztalhatók. illetékesek szerint a bala-
toni regionális tervvel körvonalazott egyes elképzeléseket az
élet, a számbavehetőnél jóval gyorsabban növekvő idegenforgalom,
már régen túlháladta. a tervezésben tehát alapos korrekciókra lesz
szükség. a bib, a helyi lakosok és a balatonnal kapcsolatban lé-
vő érdekeltek százezreinek véleményét figyelembe véve, ehhez ki-
nál elsősorban segítséget./mti/
--

bb. 50. országos anyagmozgatási konferencia

t kg/sza/ie/il cz

1974. október 9.

szerdán négynapos országos anyagmozgatási konferencia
kezdődött az mta országház utcai kongresszusi termében, ahol
több mint 400 szakember vitatja meg a szállítással, raktározás-
sal kapcsolatos gondokat, s feltárják a fejlesztés lehetősége-
it. a konferencia megnyitóján ott volt dr. heiczmann jános ko-
hó- és gépipari miniszterhelyettes és bartos istván, az omfb
elnökhelyettese. inokai jánosnak a kgm tervező irodái igazgató-
jának megnyitója után dr. szabó jános építésügyi és városfejlesz-
tési államtitkár tartott bevezető előadást, amelyben vázolta
az anyagmozgatás jelenlegi helyzetét hazánkban, s szólt a fela-
datokról.

mint az államtitkár többek között rámutatott, hazánkban az
anyagmozgatás és szállítás meglehetősen korszerűtlenségét jelzi,
hogy az összes foglalkoztatottnak mintegy 20 százaléka több
mint egymillió dolgozó - anyagmozgatással foglalkozik. már pe-
dig ennek a munkaerőnek egy részét felszabadítani, a modern mun-
ka és üzemszervezési módszereket meghonosítani csak az anyag-
mozgatás és szállítás korszerűsítésével lehet. a korszerűsítés
egyik fontos feltétele az elosztás, a szállítás, az anyagmoz-
gatás és a raktározás közös komplex rendszerekké szervezése.

az ipar és a mezőgazdaság anyagtárolásánál a korszerű
gazdaságos raktározás többnyire nagyüzemekben bizonyos sorozatnagysá-
g felett célszerű.

/folyt.köv./

13.00/il

- 35 -

bb.50./országos .... folyt./ il

a nagy kapacitású anyagkészletező és tároló telepek szervezésénél az anyagmozgatás mechanizmusának teljes gépesítésén, automatizálásán túlmenően a megfelelő terméknyilvántartást és diszponálást is meg kell oldani a gyorsabb átfutás biztosítására. egyik korszerű tárolási módszer a magasraktár. több helyen már működnek is ilyen raktárak az országban, de szélesebb körű elterjedésük csak a következő években várható.

megkezdődött a konténeres anyagszállítás elterjedése is, több iparágban, így többek között az építőiparban is. jelenleg a 43-as számú állami építőipari vállalatnál 40 konténert alkalmaznak az építkezések meggyorsítására, most méretre szabott szőnyegpadlót szállít a gyártó vállalat az építés helyére ezekkel az eszközökkel.

mint ismeretes - hangsúlyozta az államtitkár - a vasuti és közuti szállítás hazánkban túlterhelt, ezért tehermentesítésükre jó lehetőséget kínál a viziszállítás arányának növelése. jelenleg ugyanis víziutálózatunkat a szállítók alig használják ki, az építésügyi ágazatban például a szállítás összes kapacitásának mindössze 4,5 - 5 százaléka bonyolódik le ily módon. ezért az építésügyi ágazatban különféle intézkedésekkel az építőanyagok viziszállítási arányának növelését tervezik a következő években. előreláthatóan más ágazatok is áttérnek majd fuvarjaik egy részét folyókra.

az anyagmozgatás és szállítás korszerűsítésének fontos feltétele az ezzel kapcsolatos kutatás továbbfejlesztése és szakemberek képzése. a kutatómunka az omfb kezdeményezésére néhány tárcánál már megindult, amelynek hatása a következő években várhatóan már érződik majd.

az államtitkár beszéde után négy szekcióban megkezdődött a tanácskozás, amelyen összesen 34 előadás hangzik majd el. a konferencia szombaton fejeződik be./mti/

13.05/11

Tóth

-.-

- 36 -

szerkesztőségek figyelmébe!

-----
mai bb 35. sz. hírünk /madárvandorlás..../ 1. bek. 4. sorában a szöveg helyesen:

..parkokban annyi csizt, cinkét látni,....

/a sárgarigó szót kérjük törölni./

/mti/

-.-

bb 44. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke október 9-én 13 óráig

se/ny -cz

1974 október 9

1. az olvasás népszerűsítése
2. a közmű vállalatok tevékenysége
3. spirálgyárak
4. művészportrék
5. öregek hete
6. új víztároló
7. a járműgyártás tervei
8. filmművészeti sorozatok a tit keretében
9. az irodalmi színpad új műsora
10. új szőlőfajta
11. bukaresti balettszínház budapesten
12. könyvtolvaj
13. téli tüzelő
14. élővad-export
15. korszerűsített gyártástechnológia
16. múzeum-mozi
17. pályaválasztóknak
18. székesfehérvár levegőtisztaság terve
19. emlékplakett
20. kiskertek vetőmagellátása
21. kiskertek vetőmagellátása
22. iszappal termékenyített lúpvidék
23. lakások vállalati támogatásból
24. építkeznek a vasi tsz-ek
25. veszprém megye környezetvédelme
26. vas megye közlekedése
27. faipari gépek-exportra
28. huszár istván hazaérkezett
29. meghalt ruzicska gyula
30. társadalmi szemle

/folyt köv/
13.10/ny

Tóth

-37-

bb 44. / a belföldi ...folyt/ny

31. bőripari kongresszus
32. jugoszláv küldöttség
33. rendőrségi hírek
34. közlekedési balesetek
35. madárvándorlás
36. új kollégium nyiregyházán
37. filmplakát kiállítás
38. a viscosagyár kiállítása
39. patronálás
40. simai mihály nyilatkozata
41. talajművelőgépek az ndk-nak
42. biszku látogatása
43. időjárás
44. híregyzték./mti/

-.-

több 51. tíz milliós rekonstrukció - szebb, nagyobb lesz a komlói máv-állomás

vid/ny -cz

1974 október 9

Komlón, a várossá nyilvánítás negyedszázados jubileumára megfiatalodik a máv állomás, amelynek korszerűtlen, szűk épületei alig mutatnak valamit abból a nagy változásból, ami a faluból várossá fejlődés közben végbement. A temérdek építő- és bányászati anyag fogadásával, a csillogó kokszolható szénrel rakott szerelvények indításával, mindig fontos szerep jutott a komlói vasutasokra. Méltán megérdemlik a jobb munkakörülményeket. A város a régi falutól örökölte az állomást, s nem éppen szerencsésen, az impozáns fő-tér szomszédságában helyezkedik el. Kitelepítése temérdek pénzbe kerülne, ezért határoztak a korszerűsítés mellett, amit a közelmúltban meg is kezdtek és a tervek szerint 1975 végére fejeznek be. A tíz milliós rekonstrukció során bővítik a régi épületet, új pénztárakat alakítanak ki, megszerelik a váróterem. Üzemi orvosi rendelőt is kapnak fogászattal, laboratóriummal, elsősegélynyújtóhellyel és fektetővel. Lesz melegítő konyha étteremmel. Külső megjelenése is esztétikus lesz. Az állomás homlokzatát nagyrészt vöröstéglával burkolják ./mti/

13.20/ny

-.-
-38-

Telkoo

bb. 54. huszonöt éves a szervezett magyar vérellátás - jubileumi ünnepség a kertészeti egyetemen

t mir/tm/zs/il cz

1974. október 9.

Huszonöt éves a szervezett magyar vérellátás. Ebből az alkalomból szerdán ünnepi ülést rendeztek a kertészeti egyetem dísztermében, melyen a többi között jelen volt dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter is.

Dr. Simonovits István professzor az országos haematológiai és vértranszfúziós intézet főigazgatója üdvözölte az ünnepség résztvevőit, majd dr. Schultheisz Emil mondott megnyitót. Kiemelte, hogy a haematológia a vér tulajdonságaival, összetételével és betegségeivel foglalkozó tudomány, az utóbbi évtizedekben önálló diszciplínává vált.

Fontosságát és jelentőségét bizonyítja, hogy ma már a haematológia és az országos vértranszfúziós szolgálat működése és együttműködése nélkül az egészségügyi szolgálat és a gyógyítás elképzelhetetlen. A miniszter e gondolatok jegyében üdvözölte a 25 éves haematológiai és vértranszfúziós intézetet, valamint azokat akik alapításában negyed évszázaddal ezelőtt részt vettek, illetve tevékenységéből részt vállaltak.

Ezt követően kitüntetések nyújtották át.

Az elnöki tanács az országos vérellátó szolgálat fennállása óta kifejtett eredményes munkájáért a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta dr. István Lajosnak, a vas megyei vérellátó alközpont vezető főorvosának, és dr. Valló Dezsőnek az orvostovábbképző intézet vérellátó állomása vezető főorvosának. A munka érdemrend ezüst fokozatát négyen, bronz fokozatát hárman kapták meg. Hatan részesültek az egészségügy kiváló dolgozója kitüntetésben, 22-en pedig miniszteri dicséretben.

Az ünnepi ülés ezután tudományos előadásokkal folytatódott, amelyen az intézet főigazgatója a szervezett magyar vérellátás negyedszázados fennállásáról emlékezett meg. Hantos János, a magyar vöröskereszt főtitkára a véradó mozgalom 25 évéről, dr. Hollán Zsuzsa professzor az országos haematológiai és vértranszfúziós intézet igazgatója pedig a vértranszfúzió jelenéről és jövőjéről tartott előadást./mti/

-.-

13.25/il

- 39

Telkoo

zbb 52. a kárpát-medence legszebb római szobra - bemutatták a duna mentén talált császárportrét a pécsi janus pannonius muzeumban

vid/ny -cz

1974 október 9

a pécsi janus pannonius muzeumban szerdán kiállították marcus aurelius római császár bronzportréját, amely a közelmúltban került napvilágra dunaszekcsőn. a muzeum régészeti osztályán egy hónapig látható a szobor, majd további vizsgálatok és a szükséges restaurálás végett a nemzeti muzeumba szállítják. véglegesen a pécsi muzeumban helyezik el a nagyértékű műkincset.

a dunaszekcsői római lelet régészeti szenzációnak számít. marcus aurelius bronzportréja ugyanis egyenrangú párja a világ nagy muzeumaiban őrzött legértékesebb római szobroknak. művészi kidolgozása arra vall, hogy itáliai mester készítette. a legszebb épen maradt római szobor, amely a kárpát-medencében eddig napvilágra került. az életnagyságnál valamivel nagyobb fej formájából, tartásából arra következtetnek a régészek, hogy egész alakos szobor lehetett, sőt nincs kizárva, hogy eredetileg lovaszobor volt.

a római birodalom korában dunaszekcső - latin nevén: Lugio - fontos erőssége volt a dunai védelmi vonalnak, a limesnek. a várhegyen emelt erődítményből figyelték a római katonák a dunától keletre élő barbárok mozgását, őrizték pannonia provinciát. a 161-180 között uralkodott marcus aurelius a barbárok gyakori betörései miatt átépítette és megerősítette lugiot, s valószínűleg ekkor állították fel a filozófus-császár közteri szobrát. a szerencsés véletlenek egész sorozata játszott közre, hogy a bronz fej 1800 esztendőn át épségben fennmaradt.

a dunaszekcső fellett emelkedő várhegyen víztárolót építenek és a markológép emelte ki a földből a császárportrét, s került innen pécsre. a janus pannonius muzeum jutalomban részesíti a szobor megtalálóját és mindazokat, akiknek részük volt abban, hogy a lelet sértetlenül a régészek kezébe jutott. a muzeum egyidejűleg kezdeményezi, hogy a várhegyet az egyelőre még fel nem tárt római kori emlékekre való tekintettel nyilvánítsák védett területté./mti/

13.30/ny

-40-

bb 53. hajnal gábor osztrák kitüntetése

t ro/gg/ny zs -cz

1974 október 9

az osztrák köztársaság elnöke - az osztrák irodalom magyar tolmácsolásáért - a „tudomány és művészet érdemrend”, 1. fokozatával tüntette ki hajnal gábor költő-műfordítót. a kitüntetést szerdán a nagykövetségen dr. friedrich frölichsthal nagykövet adta át. beszédében elismeréssel szólt hajnal gábor műfordítói tevékenységéről, felidézte munkásságának állomásait: a százdunk osztrák lírája című kötetet, amely 1963-ban jelent meg, az osztrák költészet 1968-ban megjelent antológiáját, amely 1100-tól napjainkig kíséri figyelemmel a szomszédos nép poézisét és georg trakt. válogatott versfordításainak 1972-ben megjelent kötetét. **művészeti tevékenységével hozzájárult a két nép kulturális kapcsolatainak elmélyítésének** - fejezte be beszédét a nagykövet.

hajnal gábor meleg szavakkal mondott köszönetet a kitüntetésért./mti/

.-

bb 55. megnyitották a „limexpo 74”, szakkiállítást

t ol/s/ny ie -cz

1974 október 9.

„limexpo 74”, címmel most első ízben rendezte meg a hungexpo budapesten a nemzetközi textil-, ruházati-, bőr-, cipő- és tisztítóipari gépkkiállítást. a bemutatót dobrotka lászló könnyűipari miniszterhelyettes nyitotta meg szerdán a kőbányai vásárváros „a,- pavilonjában. hangsúlyozta; a hazai könnyűipar rekonstrukciója szempontjából nagy a jelentősége annak, hogy a kiállított berendezéseket a hazai szakemberek megismerhetik-e és a kínálatot beszerzési terveikbe számításba vehetik.

az október 16-ig nyitva tartó szakkiállításon 11 országból 97 külföldi és négy hazai vállalat vesz részt. a szocialista kiállítók közül az ndk-beli unitechnika vállalat a legnagyobb 750 négyzetméter területen mutatja be legkorszerűbb hurkoló-és szövőgépeit, míg a legnagyobb tőkés kiállítóként az osztrák benochema cég mosó-és tisztítógépeket, konfekció préseket és vasalókat ajánl a magyar könnyűiparnak.

/folyt köv/
13.45/ny

-41-

bb 55. / megnyitották.....folyt/ny

a kiállítás 1700 négyzetméternyi „magyar„ területéből 800 négyzetmétert a könnyűipari gépgyártó vállalat cipőipari gépsorai, varrodai üzemegységei foglalnak el, amelyeket működés közben láthatnak az érdeklődők. a csepel kerékpár-és varró-gépgyár konfekcióipari szabásgépeket, gombfelvarrókat, reteszelőket, korszerű vasalóasztalokat, és speciális ruhaipari vasalógépeket, a fővárosi vasipari vállalat tisztítóipari berendezéseket mutat be. részt vesz az első szakkiállítás a leginkább érintett hazai külkereskedelmi vállalat, a technoimpex is./mti/

-.-

bb 56. megkezdődött a nagyszüret heves megyében

vid/kz/ny -cz

1974 október 9

heves megye történelmi borvidékein szerdán megkezdődött a nagyszüret. mintegy 11.000 hektárról kell a termést betakarítani. a derült, napos időben a szüretelők valósággal megrohanták a táblákat. az elmúlt két hétben ugyanis az eszések lehetlenné tették ezt a munkát és így most már torlódnak a tennivalók. a szedést sürgeti az is, hogy az esős idő több szőlőfajtánál minőségi romlással veszélyeztet.

az eger-gyöngyös vidéki pincegazdaság 16 feldolgozó üzeme jól fölkészült a szüretre. a vállalatnak az idén nem kevesebb, mint 400 ezer mázsa szőlőt kell feldolgoznia./mti/

-.-

bb 57. a bács- kiskun megyei tanács ülése

vid/kz/ny -cz

1974 október 9

bács- kiskun megye tanácsa szerdán bácska vidék központjában, a 37.000 lakosu baján tartott ülést, s egyebek között a részleges felsőfoku szerepkört betöltő járási székhely helyzetéről tárgyalt. a dél-dunaparti város fejlődéséről, terveiről, gondjairól kincses ferenc bajai városi tanácselnök számolt be. a többi között elmondta, hogy baja az iparvilág fejlett városok sorába lépett. a város minden tízezer lakója közül csaknem háromezren a szocialista iparban dolgoznak. az egy főre jutó ipari termelés értéke gyorsabban nőtt a megyei és az országos átlagnál. ezekben az években további jelentős iparfejlesztés valósul meg. folyamatban van a finomposztó vállalat teljes rekonstrukciója, bővült a férfifehérneműgyár. a tanácsi „bácska„ butoripari vállalatnál szintén fontos fejlesztési beruházások valósultak meg.

/folyt köv/
14.00/ny

-42-

Tóth

bb 57. / a bács-kiskun.....folyt/ny

a negyedik ötéves tervben számos új kommunális, egészségügyi és művelődési létesítmény készül el. teljesítik az ötéves lakásépítési tervet. rövidesen megnyílik az új „bácska„ nagyáruház. nemrég négy városrészre kiterjedő vízműtársulatot szerveztek, s már ez év végéig mintegy 1500 lakásba vezetik be a jó ivóvizet. új helyközi autóbussz-pályaudvar épül, a város közlekedésfejlesztésének végső megoldására pedig tervpályázatot írtak ki. öt év alatt 300 új óvodai hely létesül fejlesztési alapról és üzemi segítséggel. a város első nagyobb új óvodáját az épülő baja-újvárosban létesítik a következő években. üzemi kezdeményezésre sportuszoda építő egyesület jött létre, amelynek eddigi 14.000 tagja mintegy 14 millió forintot ajánlott fel az uszoda megvalósítására. a petőfi-szigeten 300 fős kemping létesül a dunamenti turizmus fejlesztésére. a város környékén parkerdőket, a belterületen számos új parkot alakítottak ki. a felszabadulás 30. évfordulójára emlékparkot ültetnek.

a megyei tanács a jelentést elfogadta, s további támogatásáról biztosította a megye déli gazdasági és kulturális központjának tanácsát./mti/

-.-

bb 58. a közlekedési jog és a közlekedő ember,, - közlekedésjogi konferencia egerben

vid/kz/ny -cz

1974 október 9.

a világ utjain jelenleg 300 millió gépkocsi közlekedik és földünkön körülbelül minden 12 . emberre jut már valamiféle jármű. magyarországon a hatvanas években gyorsult meg jelentősen a közlekedés motorizálása és ma már hazánk gépjármű parkja jóval túlhaladja az egymilliót. a gépjárművek számának ugrásszerű növekedése növelte a közlekedésrendészeti igazgatással szemben támasztott követelményeket, fokozta az eljárások bonyolultságát, és jelentősen megemelte az ezzel járó tennivalókat. mind-ezek hangoztatásával nyitották meg szerdán egerben a technika házában a harmadik országos közlekedésjogi konferenciát. a háromnapos egri tanácskozás központi témája: „a közlekedési jog és a közlekedő ember,,.

/folyt köv/
14.10/ny

-43-

Tóth

bb 58. / ,, a közlekedési....folyt/ny

a tanácskozássra érkező mintegy 300 közlekedési-, szakigazgatási-, és jogi szakembert dr. pápai gyula a heves megyei tanács végrehajtó bizottságának titkára köszöntötte, majd dr. patkós lajos a fővárosi bíróság elnöke mondott megnyitó beszédet.

a tanácskozáson 25 előadás, korreferátum és számos hozzászólás hangzik majd el a nagy érdeklődésre számottartó témakörből. vizsgálják mindazokat a jelenségeket, okokat, ellentmondásokat, amelyek ezidő szerint hazánk közlekedésében a még mindig igen nagy számban előforduló közlekedési baleseteket előidézik: keresik azokat a módozatokat, lehetőségeket és irányzatokat, amelyek gyakorlati alkalmazásával biztonságosabbá tehető a közúti közlekedés.

a tanácskozás a közlekedési büntetőjog tovább fejlesztéséhez, a forgalom szervezéséhez, a közlekedési igazgatás egyszerűsítéséhez, a balesetek megelőzési munkához akar segítséget nyújtani. a konferencia vizsgálja azt is, hogy a közlekedő ember nevelésében miként lehetne a tömegkommunikációs eszközöket fokozottabb mértékben bevonni.

az egri konferencia pénteken a tapasztalatok és tanulságok összegezésével zárul./mti/

-.-

bb 59. hazánkba érkezett a svazarm küldöttsége

k vt/ny -cz

19474 október 9

kiss lajos vezérőrnagynak, a magyar honvédelmi szövetség főtitkárának meghívására szerdán hazánkba érkezett a csehszlovák testvérszervezet, a svazarm küldöttsége. a delegáció vezetője otokár ritir hadseregtábornok, a svazarm szövetségi bizottságának elnöke, tagjai között van dr. e. pepich vezérőrnagy, a svazarm szlovákiai bizottságának elnöke is. a vendégeket a határnál kiss lajos vezérőrnagy fogadta. a küldöttség itt tartózkodása során budapesten és vidéken tanulmányozza az mhsz tevékenységét. a csehszlovák vendégek tapasztalatcsere céljából találkoznak megyei, városi, járási, üzemi mhsz szervezetek vezetőivel, aktivistáival./mti/

14.15/ny

-.-
-44-

To 14.15

bb 60. megnyitlak az idei műszaki könyvnapok

vid/kz/ny -cz

1974 október 9.

az idei műszaki könyvnapok országos megnyitóját szerdán tartották szombathelyen a művelődési és sportházban. bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter megnyitó beszédében többek között elmondotta, hogy az idén 13. alkalommal kerül sor a műszaki irodalom seregszemléjére. célja, hogy korszerű, jó műszaki könyvekkel lássák el a szakmunkásokat, műszakiakat, továbbá, hogy megismertessék a legújabb technikai vívmányokat a fejlesztéssel foglalkozó szakemberekkel és az olvasók széles köreiben terjesszék a népszerű műszaki kiadványokat.

a tudomány és a technika naponta új és új vívmányokkal örvezteti meg az emberiséget. nélkülözhetetlen ezek megismerése, alkalmazása. ebben - hangoztatta a miniszter - nagy szerepük van a műszaki könyveknek. a műszaki műveltség állandó ,, karbantartásának,, is ezek a legfontosabb eszközei. ma már nemcsak a termelés irányítóinak kell forgatniuk e könyveket. a műveletek bonyolultsága, az automatizálás és a kemizálás fokozódása megkívánja a termelés résztvevőitől is.

a műszaki könyvkiadás hazánkban jól igazodik a társadalom igényeihez, a technikai-gazdasági fejlődéshez, jól szolgálja a tudományos-technikai forradalmat. a műszaki könyvkiadó a szakmunkások szakképzettségének fokozását fontos feladatának tartja, a munkásosztály általános műveltségi szintjének emelésével összefüggésben. a műszaki könyvkiadás husz alapvető területet lát el könyvvel. az idei könyvnapokra 7 kiadó 52 műszaki könyvet adott ki 286.000 példányban.

a miniszter elmondotta, hogy az utóbbi években vidéki városokban nyitották meg a műszaki könyvnapokat. az idén nyugat-magyarországi dinamikusan fejlődő ipari központjából szombathelyről indul el a gazdag esemény sor, amely október 31-ig tart. ez alatt az idő alatt országsszerte könyvkiállításokat, ankétokat, szakíró-olvasó találkozókat, bemutatókat, könyvvásárokat rendeznek. csupán a fővárosban 300 ilyen rendezvényre kerül sor.

a megnyitó színhelyén könyvkiállítás nyílt. 800 művet mutatnak be, a jelenleg kereskedelmi forgalomban kapható műszaki és rökön tárgyú kiadványok teljes választékát.

a könyvnapok és a kiállítás megnyitóján megjelent kovács antal, az mhszmp vas megyei bizottságának első titkára és dr. gonda györgy, a megyei tanács elnöke./mti/

14.35/ny

-.-
-45-

To 14.35

bb 61. teherautóval ütközött az ittas kerékpáros - háromhónapi börtönre ítélték

vid kz bh -cz

1974. október 9.

csige imre 47 éves büntetlen előéletű tatabányai csillést alkoholista életmódja juttatta a vádlottak padjára. sorozatosan megszegte a közlekedési szabályokat, mert közuton ittasan kerékpározott. a rendőrség már többször igazoltatta emiatt. a legutóbbi ilyen alkalommal nem adta meg az elhaladási elsőbbséget egy tehergépkocsinak, és összeütközött vele. ő maga öt hónap alatt gyógyuló sérülést szenvedett. a vádlottat az esztergomi megyei bíróság jogerősen háromhónapi börtönbüntetésre ítélté, de végrehajtását - tekintettel arra, hogy négy kiskorú gyermeke eltartásáról kell gondoskodnia - háromévi próbaidőre felfüggesztette, de ugyanakkor kényszerelvonó kurára kötelezte. /mti/

--

bb 62. kitüntetés

s zs bh -cz

1974. október 9.

az elnöki tanács kurucz d. istván munkácsy-dijas festőművésznek, a magyar népköztársaság érdemes művészeinek, eredményes munkássága elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetését garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes szerdán adta át. /mti/

--

bb 63. elutazott a jugoszláv pártmunkás küldöttség

gg zs bh -cz

1974. október 9.

szerdán elutazott budapestről az a jugoszláv pártmunkás küldöttség, amely a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága meghívására, lazar vujovicsnak, a szerb kommunista szövetsége kb végrehajtó bizottsága tagjának vezetésével október 2-9-e között látogatást tett hazánkban. a küldöttséget fogadta pullai árpád, a központi bizottság titkára. a jugoszláv küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. péter jános, a kb osztályvezetőhelyettese bucsuztatta. jelen volt branko vukusic, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa. /mti/

--

15.30 bh

10/16^{or}

- 46 -

bb 64. felhasználható: 17 órától

-----
a szentendrei művésztelep kiállítás oroszlányon

vid kz bh -cz

1974. október 9.

szerdán megnyitották az oroszlányi művelődési központban a szentendrei művésztelep kiállítását. 19 művész mintegy 40 alkotását láthatja a közönség. a kiállítás a második abban a sorozatban, amelyben az ország művésztelepei szerepelnek a bányászvárosban. elsőként a hőmezővásárhelyi telep alkotói mutatkoztak be, legközelebb pedig a szolnoki. /mti/

--

bb 65. felhasználható: 18 óra után

-----
régészeti kiállítás szentesen

vid kz bh -cz

1974. október 9.

szerdán szentesen a koszta józsef muzeumban kiállították a vésztő-mágorhalmi ásatásoknál előkerült nagyértékű régészeti leleteket. a juhász irén és hegedüs katalin régészek irányításával folytatott ásatásoknál egy xi-xii. században épült árpád kori templom és kolostor maradványait találták meg. jórészt átvizsgálták már azt a dombot is, amelyen az egyházi építmény állott. a templom helyén román kori faragások, márványból készült díszes oszlopfők kerültek elő. a domb átvizsgálása azt mutatja, hogy e területen mintegy 4000 éven át emberek laktak. különösen az ujkőkori leletek értékesek. megtaláltak például 11 olyan ujkőkori koporsós temetkezési helyet, amelyhez hasonlót eddig csak kettőt ismertek ebből a korból, egyet ausztria, egyet pedig az ndk területén. egy ujkőkori lakóház maradványait feltárva rábukkantak különleges madár-alaku kultikus edényre, az egykori házioltár maradványaira és találtak egy egy méternél nagyobb ülő alaku istenszobor töredéket is, amelyhez hasonlót eddig csak hármat ismertek a világon. /mti/

--

bb 66. felhasználható: 19.00 órától!

-----
megkezdődött az őszi hangversenyévad székesfehérvárott

vid kz bh -cz

1974. október 9.

székesfehérvárott a helyi szimfónikus zenekar koncertjével szerdán megkezdődött az idei hangversenyévad. vezényelt: eitel-friedrich thom, ndk-beli vendégkarnagy. a vörösmarty színházban megtartott idei első hangversenyen ősbemutató is volt: borlói rudolf: magyar rapszódia zongorára és zenekarra című művét adta elő a zenekar, a szerző közreműködésével. /mti/

--

- 47 -

15.40 bh

10/16^{or}

felhasználható; 19 órától!

bb.67. az ndk megalakulásának évfordulójára emlékeztek veszprémben
vid-kz/fé -cz 1974.október 9.

veszprémben, a dimitrov művelődési központban szerdán megemlékeztek a német demokratikus köztársaság megalakulásának 25. évfordulójáról. az ünnepségen dr. bodogán jános a veszprémi városi tanács elnöke mondott beszédet. ezt követően elisabeth ebért, kamaraénekesnő, a berlini komische operaház tagja ária és dales-tet tartott./mti/

--

bb.69. megnyílt a budatranspack 74,

t kg/tm/ie/fé -cz 1974.október 9.

udvaridi sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes nyitotta meg szerdán a budatranspack 74, nemzetközi anyagmozgatási és csomagolási kiállítást a budapesti nemzetközi vásár-központ a-pavilonjában. a kiállításra 16 országból 108 vállalat, intézmény hozta el termékeit, amelyek a nehéz fizikai munka könnyítését, a korszerű raktározástechnika feltételeinek megteremtését szolgálják. a hungaropack 74, magyar csomagolási versenyen helyezést elért terméket is felsorakoztatják, a most ötödik alkalommal megrendezett versenyen 93 termék kapott oklevelet vagy különdíjat.

a kiállítás október 16-ig tart nyitva, naponta délelőtt 10 órától délután 5 óráig várja a látogatókat./mti/

--

bb.70. halálos balesetek

tr/fé -vz 1974.október 9.

pécsett a kemény zsigmond utca 74 alatti lakásukon tiltott pálinkafőzéssel foglalkozott molnár dénes 77 éves nyugdíjas, és lánya dalmadi gyuláné 48 éves háztartásbeli, miközben a gázláng kialudt és a kiömlő gáz halálukat okozta.

a záhonyi vasútállomás területén szelkó jános 39 éves gépkocsivezető, orosi lakos tehergépkocsival tolatott, miközben egy tehervonat mozdonya elütötte. a baleset következtében a tehergépkocsi vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt./mti/

--

15.45./fé

-48-

1620

bb.68. tihany legyen a környezetvédelmi törvény végrehajtásának modellje - sajtótájékoztató a tihanyi félsziget környezetvédelmi vizsgálatairól és terveiről

t/sb/gk/ie/fé -cz 1974.október 9.

a hozzáértők széles körű társadalmi összefogása alakult ki, hogy védje, építse, fejlessze hazánk egyetlen mediterrán jellegű területét, a tihanyi félszigetet, amelyhez hasonló legközelebb csak az adriai-tenger mellett található. a társadalmi összefogás eddig eredményeiről és további terveiről szerdán az országos műemléki felügyelőség székházában sajtótájékoztatón számoltak be az építőipari tudományos egyesült környezetvédelmi bizottságának vezetői és munkatársai, továbbá az összefogásban legaktívabban részt vevő intézmények, vállalatok képviselői.

a munka első szakasza lezárult, s ennek eredményeit tihany környezetvédelmi kiállításában foglalták össze. a bemutató anyaga hangsúlyozza, hogy a környezetvédelmet átfogóan, komplex en kell vizsgálni és megoldani. gondoskodni kell tihany egyedülálló természeti környezetének, népi építészeti emlékeinek, műemlékeinek, a középkori település jellegének aktív védelméről, az idegenforgalom fejlesztéséről, és ugyanakkor hangsúlyozottan a helyi állandó lakosság életkörülményeinek fejlesztéséről. a cél a védelem aktív formája, tehát olyan fejlesztés, amely szabályozott keretek között zajlik; az élő településből nem múzeumot létesít, hanem a tájba, a környezetbe beilleszkedő új építészeti alkotásokkal elégti ki a korszerű társadalmi igényeket, követelményeket.

a munka első szakaszában geodéziai, hidropgeológiai, régészeti felméréseket végeztek, növényvizsgálati térképet készítettek, s a budapesti műszaki egyetem építészmérnöki karának hallgatói új létesítményeket, egyebek között iskolát, turisztaszállót, intézményközpontot, emlékmúzeumot, szabadtéri színpadot terveztek. ez volt az első alkalom, hogy az egyetemi hallgatók nem kitalált helyszínrájkok alapján, hanem a konkrét tihanyi körülmények szerint terveztek a tájba, a környezetbe beillő új építményeket. a felmérések szerint ugyanis számítani kell arra, hogy a századfordulón már naponta 30 ezer turista, kiránduló keresi fel tihanyt./a nyári szezonban jelenleg hét végén 15 ezer vendég tartózkodik ezen a területen./

az aktív műemlék-és környezetvédelem fontos követelménye az is, hogy a régi, védett épületeket lakják, használják. a szakemberek javaslata szerint legcélszerűbb lenne a védett régi épületekben művésztelepeket, más kulturális centrumokat, kulcsos vendégházként családi nyaralókat létrehozni, s ezért indokolt lenne az érintett műemléki környezet állami tulajdonba venni./folyt.köv./

15.55/fé

-49-

1625

bb.68./ tihany...folyt./fé

a műemléki határon túl, elsősorban a tihanyi belső-tó felé eső területen kell gondoskodni majd a lakosság igényeinek megfelelő fejlesztésről. országos érdek, hogy tihany megőrizze egyéni jellegét, hangulatát, kulturtörténeti és művészettörténeti értékeit, s ne legyen olyan zsufolt, jellegtelen üdülőközpont, mint síófok. ezért határt kell szabni a parcellázási törekvéseknek vagy elutasítani olyan javaslatokat, amely szerint tihany és szántód között függőhidat vagy alagutat kellene építeni az autóforgalom részére. sokkal célszerűbb lenne, hogy ezt a vidéket sétáló területté minősítsenek és kitiltanak a levegőt szennyező, a gyalogos forgalmat zavaró gépjárműveket.

a környezetvédelmi szakemberek a társadalmi összefogással most további felméréseket, szociológiai vizsgálatokat végeznek, hogy összeállítsák a társadalmi igényeknek legjobban megfelelő lakóházak és más létesítmények ajánlott terveit, a környezettervezés és a környezetvédelem programját. a szakemberek javasolták, hogy a rövidesen az országgyűlés elé kerülő környezetvédelmi törvény végrehajtásának tihany legyen az első számú modellje./mti/

-.-

bb.71. országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának látogatása a semmelweis orvostudományi egyetemen

t/hi/tr/zs/fé -cz

1974.október 9.

az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága szerdán dr. pesta lászló elnök vezetésével - látogatást tett a semmelweis orvostudományi egyetemen. a képviselőket, valamint a látogatáson részvevő dr. aczél györgy egészségügyi miniszterhelyettest, dr. darabos pált, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkárát - dr. antoni ferenc rektor fogadta a tanácsteremben, s tájékoztatta a vendégeket az egyetem oktató- nevelői munkájáról, a klinikákon és intézményeiben végzett gyógyító és kutató tevékenységről. ezt követően a bizottság tagjai megtekintették az egyetem néhány fontosabb intézményét, majd a rektori tanács tagjaival véleményt cseréltek az egyetem problémáiról, a nagymultú intézmény jövőjéről.

a megbeszélés során kifejtette véleményét dr. aczél györgy egészségügyi miniszterhelyettes, dr.darabos páll szakszervezeti főtitkár, továbbá dr. bodogán jános, flerkó béla, dr. lakatos páll józsef, dr. marton zoltán, dr. noszkay aurél, dr. petri gábor képviselő, és tasi istván a viii.kerületi tanács elnökhelyettese./mti/

-.-

16.10/fé

-50-

1638

bb.72. dr. korom Mihály előadása az sznsz sajtó munkacsoportjának budapesti ülésén

1974. október 9.

t ol gk ie bh -cz

a szövetkezetek nemzetközi szövetsége sajtó munkacsoportjának szerdai ülésén dr. korom Mihály igazságügyminiszter tartott előadást, „a szövetkezetek és az állam kapcsolatai a magyar népköztársaságban,„ címmel, s részletesen szólt az 1971-ben alkotott egységes szövetkezeti törvény és az azon alapuló jogszabályok jelentőségéről.

dr. páll józsef, az országos szövetkezeti tanács titkára a szövetkezeteknek a magyar népgazdaságban betöltött szerepéről, gulyás páll, az sznsz sajtó munkacsoportjának magyar tagja pedig a hazai sajtó és a szövetkezeti mozgalom kapcsolatairól tartott előadást.

a vendégdelegátusok körében nagy figyelmet keltett az a tény, hogy Magyarországon 1890-ben látott napvilágot az első szövetkezeti lap, „szövetkezés,„ címmel, s önálló lapja volt az 1904-ben megalakult első budapesti általános fogyasztási szövetkezetnek is, amelyet hazánkban a szocialista munkásszövetkezetek őseinek tekintenek. a jelenlegi 7 országos szövetkezeti lap egyszeri megjelenése több mint 800 ezer példányt jelent. közülük a legnagyobb a „szabad föld,„ a hazafiás népfront és a tot közös lapja. a mezőgazdasági szövetkezetek tagságs körében egyik legnépszerűbb kiadvány a „magyar mezőgazdaság,„, míg a „magyar szövetkezetek,„ című négynyelvű kiadás a külföld számára nyújt információkat szövetkezeti életünkről. az említetteken kívül további mintegy 250 megyei és helyi szövetkezeti ujság jelenik meg, s az országos lapokkal együtt képviseli a három ágazat, - 5500 fogyasztási ipar és mezőgazdasági termelő szövetkezet - 3 millió 900 ezres tagságának érdekeit.

az sznsz sajtó munkacsoportja csütörtökön és pénteken szövetkezetekbe látogat, s az ülészak szombaton ér véget./mti/

-.-

bb.74. új szociális otthon, bölcsőde és gyógyszertár hajdu-biharban

vid kz bh -cz

1974. október 9.

három egészségügyi, illetve szociális és gyermekintézményt adtak át rendeltetésének szerdán hajdu-bihar megyében. a hajduszoboszlón huszonnyolc millió forintos költséggel felépült új szociális otthon százhuszonöt idős ember vette birtokába szerdán délben. ugyanott az üzemek, a vállalatok és a termelőszövetkezetek összefogásával bölcsőde is épült. ötven kisgyermek második otthona lesz hajduszoboszlóval szomszédos ebes községben felépült és szerdán átadták rendeltetésének a gyógyszertárt és a hozzá tartozó szolgálati lakást./mti/

-51-

1400

bb 73. ítélet a ,, csavaros,, ügyben

vid kz bh -cz

1974. október 9.

a szolnoki megyei bíróság ítéletet hirdetett id. mattisz zsigmond budapesti kisiparos és huszonkét társa ügyében, akik öt évig folytattak illegális termelőtevékenységet különféle szövetkezetek leple alatt. 1968-ban, amikor rendeletileg korlátozták a kisiparosok termelőtevékenységének évi értékét, mattisz megállapodott a budapesti rákosvölgye termelőszövetkezet vezetőivel, hogy csavargyártó gépei egy részét ezután a szövetkezetben működteti - annak mellékiüzemágaként. később hasonló üzletet kötött a mezőberényi szövetkezetrel, a ráckevői aranykálász termelőszövetkezettel és végül a törökszentmiklósi áfész-szel. a mattisz család tagjai által vezetett, részben valóságos és részben csupán a bérjegyzéken létező bér munkásokkal működő csavargyártó üzemekben az évek során 27 millió forint értékű terméket állítottak elő, s ezt a szövetkezetek árujaként értékesítették. a hasznon a népes mattisz család tagjain kívül természetesen az üzletbe bevont szövetkezetek vezetői is osztoztak. a szolnok megyei bíróság id. mattisz zsigmondot három és fél évi szigorított börtönrre ítélte, három évre eltiltotta a közügyektől, és százezer forint értékű vagyonelkobzását rendelt el. két és fél évi börtönt kapott a nagy üzlet szervezője és gyakorlati lebonyolítója, cséka józsef, másfél évi szabadságvesztésre ítélték a törökszentmiklósi áfész egykori elnökét, szilágyi lajost. rajtuk kívül még nyolc személyt ítélte a bíróság egy évtől két és fél évig terjedő szabadságvesztésre és pénzbüntetésre. figyelmeztették, illetve pénzbüntetéssel sújtották azt a tizenkét személyt is, akik megfelelő honorálás ellenében munkakönyveiket adták az üzlethez. a vádlottak s védőik enyhítésért fellebbeztek./mti/

-. -

bb 75. az ibusz és a pannonia szálloda- és vendéglátó vállalat együttműködése

i kg gk ie bh la

1974. október 9.

szerdán tausz jános, az ibusz, és somogyi jeno, a pannonia szálloda- és vendéglátó vállalat igazgatója szocialista szerződést írt alá a xi. pártkongresszus és a felszabadulás 30. évfordulója tiszteletére tett közös felajánlásokról. /folyt. köv./

- 52 -

16.25 bh

1405

bb 75. / az ibusz... folyt./ bh

a szocialista szerződés alapján a két vállalat megkülönböztetett fogadásban és ellátásban részesíti azoknak a szovjet turistacsoportoknak a tagjait, akik a magyarországot felszabadító ii. és iii. ukrán front utvonalt követve utazzák be hazánk tájait.

1975. január 1-től elő- és utószezonban nyugdíjasok részére kedvezményes áron olyan belföldi utazásokat szerveznek, amelyekben a résztvevők 30 éves szocialista fejlődésünk eredményeivel ismerkedhetnek meg többek között új városokkal, ipartelepekkel. hasonló programot állítanak össze a felszabadulás évében született fiatalok részére is, ezekre az utakra a jelentkezőknek 30 százalékos kedvezményt adnak./mti/

-. -

bb 76. a határeseeményeket kivizsgáló magyar-osztrák bizottság ülészsaka

zs bh la

1974. október 9.

a határeseeményeket kivizsgáló magyar-osztrák bizottság bécsben 1974. október 1-től 7-ig tartotta az évi őszi ülészsakát. a tárgyalásokat magyar részről dr. tatabi józsef külügyminisztériumi főosztályvezető, osztrák részről dr. armin hermann miniszteri tanácsos vezette. a tárgyalásokon a közös államhatáron az elmúlt fél évben történt határeseeményeket vitatták meg. egyetértésben megállapították, hogy az utóbbi időben tett intézkedések további pozitív hatást gyakoroltak a határhelyzetre és az események számának csökkenését eredményezték./mti/

-. -

bb 77. kiállítás

i me tr zs bh la

1974. október 9.

borbély lászló festőművész harmadik önálló kiállítását nyitotta meg dr. pogány ö.gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója szerdán a csepeli galériában. a kiállított 21 festmény - amely október 27-ig tekinthető meg - művészi beszámoló az alkotó franciaországi, ndk-beli és nyugatnémetországi, valamint ausztriai és romániai élményeiről./mti/

-. -

- 53 -

16.35 bh

1410

bb 78. fock jenő,

gk zs bh la

1974. október 9.

a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta b.f. bolt-ot, új-zéland első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

--

bb 79. p.kiszov elutazott budapestről

k n gg ie bh la

1974. október 9.

október 7-9 között budapesten tartózkodott a p.kiszov, a bolgár népköztársaság elektronikai és elektrotechnikai miniszterhelyettese vezette delegáció. a küldöttséget fogadta dr. heiczman jános kohó- és gépipari miniszterhelyettes, akivel megbeszélést folytattak a két minisztérium közötti együttműködés kérdéseiről és egyeztették az 1976-80-as időszakra szóló kölcsönös szállításokat. a delegáció szerdán elutazott budapestről./mti/

--

bb 80. a szovjet jubileumi kiállítás vetélkedőjének sorsolása

tr ie bh la

1974. október 9.

szerdán délután a szovjet kultúra és tudomány házában tartották a magyar-szovjet tudományos és műszaki együttműködési kiállításához kapcsolódott vetélkedő sorsolását. csaknem hatezer látogató válaszolt a teszt-lapokon a két ország tudományos-műszaki együttműködésére vonatkozó kérdésekre. összesen 1396-an töltötték ki helyesen a teszt-lapokat, közülük 12-en mind a négy tesztlapot.

a vetélkedő főnyereményét egy szovjet színes televízió-vevő-készülékét kovács gyuláné budapesti könyvelő nyerte.

a négy tesztlapot helyesen megfejtők között ezenkívül 11 szovjet fényképezőgépet, az egy-egy tesztlapot helyesen megfejtők között pedig összesen 500 nyereményt - fényképezőgépeket, művészalbumokat, szovjet művészlemezeket - sorsoltak ki./mti/

--

- 54 -

16.40 bh

1415

bb 81. a szakszervezetek országos tanácsa

s bh la

1974. október 9.

táviratban üdvözölte s.a.danget, az összindiai szakszervezeti kongresszus főtitkárát, a nemzetközi szakszervezeti mozgalom kiemelkedő egyéniségét 75. születésnapja alkalmából./mti/

--

bb 82. megérkezett az első új rizs a karcagi hántolómalomba

vid fm bh la

1974. október 9.

szerdán megérkezett az első új rizs a karcagi hántolómalomba, ahol az ország rizszükségletének mintegy felét dolgozzák fel, készítik elő fogyasztásra. az első nagyobb tételt a nagykunsági rizstermelési zártrendszer vezető gazdasága, a karcagi lenin tsz szállította. a szokottnál mintegy két héttel később érett rizs nedvességtartalma megközelíti a harminc százalékot, ezért az új termés szárításra szorul. a korszerű, 1200 vagonos rizsraktárral rendelkező üzemben nyomban üzembehelyezték a szárítókat, hogy a nedvességtartalom megfelelő csökkentése után a következő napokban megkezdhessék a termés hántolását. a rendkívüli helyzetre, a csapadékos időjárásra tekintettel a gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat bővítette szárító kapacitását. a karcagi hántoló malomnál nagybefogadóképességű szellőztetési fémsilót létesítettek, ezenkívül ezer vagonos dán rizsszáritó berendezés és szellőzőpadozat biztosítja a rizs minőségének megóvását. a karcagi berendezéseken kívül a megyei vállalat más rizstermő körzetekben is létesített szárító és szellőzőrendszereket, további ezer vagon rizs biológiai értékének megőrzéséhez teremtette meg a feltételeket./mti/

--

bb 83. az országos béketanács elnöksége

gk zs bh la

1974. október 9.

táviratban fejezte ki részvétét az indiai béke és szolidaritási tanácsnak krisna menon, a nemzetközi és az indiai béke-mozgalom kiemelkedő személyisége, a béke-világtanács tiszteletbeli elnöke elhunytá alkalmából./mti/

--

- 55 -

16.45 bh

1420

bb 84. ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága

t pr pá zs bh la

1974. október 9.

fehér péter, az mti tudósítója jelenti:

az eötvös loránd tudományegyetem tevékenységéről tájékozódott szerdai ülésén az országgyűlés kulturális bizottsága. a dr. ortutay gyula elnökletével megtartott tanácskozáson részt vett dr. garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes, dr. tóth istván, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának alosztályvezetője és az egyetem számos vezetője.

dr. ádám györgy rektor beszámolójában egyebek között elmondotta, hogy az egyetem állam- és jogtudományi, bölcsészettudományi, illetve természettudományi karán évente körülbelül 1400-an végeznek, a hallgatók száma az elmúlt tanévben nappali tagozaton meghaladta az ötezeret, az esti és levelező tagozaton pedig a 2700-at. az elte-n jelentős szellemi erő koncentrálnak, az oktatók igyekeznek a társadalom növekvő igényeit - nem mindig kielégítő tárgyi feltételek között - a kor kívánalmainak megfelelő színvonalon kielégíteni.

az mszmp központi bizottságának oktatáspolitikai határozatát követően az egyetemen is kialakították az oktatás fejlesztésének teendőit. mindenképp módosítaniuk kell a képzés jelenlegi strukturáját, miután a hagyományos „egylépcsős”, oktatás már nem elégítheti ki minden terület igényeit.

fontos feladatot a harmadik lépcső, a „felső fokozati”, képzés, a diploma utáni posztgraduális tanulmányok és a továbbképzés jelenti. ma még nincs kidolgozva a továbbképzésben részt vettek végzettségének elismerési rendszere. az oktatáspolitikai határozatnak megfelelően az egyetemen már néhány éve folyik a pedagógusok továbbképzése: egy esztendő tanártovábbképzést szerveztek orosz, magyar, történelem, pedagógiai vezetés, matematika, fizika, kémia, biológia és földrajz szakokon, számítástechnikai témából, s hamarosan megindul a pszichológus továbbképzés is. a jogászok ismereteinek gyarapítására alakították meg a jogi továbbképző intézetet.
/folyt. köv./

17.00 bh

- 56 -

1820

bb 84. ülést tartott ... folyt./ bh

a háromfokozatu oktatás megvalósítása mellett külön feladatot jelent a határterületi képzés kibontakoztatása. az oktatáspolitikai határozatnak megfelelően az elte és a budapesti műszaki egyetem - közösen - hamarosan megindítja a biológus-mérnök képzést, s várhatóan 1975-től megkezdődik a egységes földtudományi alapozású oktatás, ahol talajbiológusokat, geológusokat, meteorológusokat és geofizikusokat nevelnek.

a tájékoztatót követő vitában sok szó esett az egyetem működésének tárgyi feltételeiről, az épületek, a könyvtár állapotáról, s a természettudományi kar új otthonának felépítéséről. az oktatási minisztérium, s az illetékes főhatóságok fokozott gonddal törődnek az egyetem fejlesztésével, s az intézmény vezetői is orvosolnak majd számos olyan problémát, amelynek kulcsa az egyetemi erő koncentráálásában rejlik. több képviselő szóváltette, hogy az egyetemen meglehetősen alacsony a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya, elismerve azokat az erőfeszítéseket, amelyeket e gondok enyhítésére az elte-n tettek. az egyetem kiszesei például elsőként láttak hozzá a munkás-paraszt szülők gyermekeinek tanulmányi segítéséhez.

témája volt az eszmecserének, hogy miként lehetne eredményesebben, hathatósabban megszervezni a végzetek elhelyezését. számos példa hangzott el arra is, hogy sok helyen égető a tanárhiány, másutt ugyanakkor nagyok az elhelyezkedési gondok. vidéken például nagy szükség lenne a végzett tanárszakosok, -ra kevesüket sikerül azonban meggyőzni: magyarország nem azonos budapesttel. az elhelyezkedési gondokat talán az is nehezíti, - tették hozzá - hogy a tanárszakok párosítása mintha nem tartott volna lépést az iskolák igényeivel. az egyetem a megoldásra már tett lépéseket, a földrajz szakot például idegen nyelvvvel párosították.

a tankönyv- és jegyzetellátással kapcsolatban is hangzottak el kritikai észrevételek: a kiadás lassú, nehézkes. a tudomány gyorsan változó eredményeit az egyetem oktatói mindinkább könnyen, gyorsan elkészíthető sokszorosított jegyzetekben teszik közzé, az ehhez szükséges technikai feltételek az egyetem sokszorosító üzemében, illetve a karok stencilezőiben, fénymásolóiban részben adóttak.

/folyt. köv./

17.05 bh

- 57 -

1825

bb 84. / ülést tartott ..... 2.folyt/ bh

hangot kapott a vitában ez a vélemény, hogy a felsőoktatási intézményekben - így az elte-n is - a továbbiakban is nagy figyelmet kell fordítani a hallgatók eszmei-politikai nevelésére, az oktató és nevelő munka összhangjára. rámutattak a képviselők, hogy ezen a téren elsősorban az oktatókra, de az egyetemi párt-és kisz-szervezetekre is nagy felelősség hárul.

a vitában felszólalt géczai jános, papp dénesné, guba sándor, gyurkó lászló, szép zoltán, petrovics emil, terényi józsefné, káli ferenc és bánáti gézáné országgyűlési képviselő. az ülés dr.ortutay gyula zárszavával ért véget./mti/

-. -

Va szerkesztőségek figyelmébe!

-----
bh la

a bb 31. sz. hír: /bőrripari kongresszus/ 1. folyt. első bekezdésének 5. sorától /,,számítások szerint ... cipőtermelési programtól,,/ a szöveg törlendő

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe

-----
a bb 60. sz. hír : / megnyiták az idei műszaki könyvnapok utolsó bekezdése helyesen:

a könyvnapok és a kiállítás megnyitásán megjelent gábor viktor, a kiadói főigazgatóság vezetője, kovács antal, -----

az mszmp vas megyei bizottságának első titkára és dr. gonda gyöngy, a megyei tanács elnöke./mti/

-. -

18.20/bh

-58-

18²⁰

bb 85. pártmunkás küldöttségünk hazaérkezett moszkvából

zs bh la

1974. október 9.

szerdán hazaérkezett budapestre grósz károly, az mszmp kb agitációs és propaganda osztályának vezetője, valamint nagy tibor, a kb párt- és tömegszervezetek osztályának helyettes vezetője, akik a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának meghívására tartózkodtak a szovjetunióban. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. móna gyula, a kb osztályvezető-helyettese fogadta. jelen volt felix bogdanov, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa is./mti/

-. -

18.30/bh

-58/a-

18³⁰

o

bb 86. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00
órától 18.00 óráig

bh la

1974. október 9.

45. hazaérkezett az egészségügyi küldöttség
46. l.k. boljasznaja
47. megtalálták az eltűnt férfi holttestét
48. lengyel vegyipari miniszter budapesten
49. a bib főtitkárának nyilatkozata
50. anyagmozgatási konferencia
51. tizmillió rekonstrukció
52. janus pannonius muzeum
53. hajnal gábor osztrák kitüntetés
54. jubileumi ünnepség a kertészeti egyetemen
55. ,, limexpo 74,,
56. szüret hevesben
57. a bács megyei tanács ülése
58. közlekedésszabványkonferencia egerben
59. svazarm küldöttség
60. műszaki könyvnapok
61. ittas kerékpáros elítélése
62. kitüntetés
63. elutazott a jugoszláv pártmunkás küldöttség
64. a szentendrei művésztelep kiállítása
65. régészeti kiállítás
66. őszi hangversenyévad székesfehérvárott
67. megemlékezés veszprémben az ndk évfordulójáról
68. sajtótájékoztató a tihanyi félszigetről
69. ,, budatranspack 74,,
70. halálos balesetek
71. az országgyűlés szociális bizottságának látogatása az orvosotodományi egyetemen
72. dr. korom mihály előadása
73. ítélet a ,, csavaros,, ügyben
74. új szociális otthon
75. az ibusz és a pannonia vállalat együttműködése
76. a határeseményeket vizsgáló magyar-osztrák bizottság ülészaka
77. kiállítás
78. fock jenő fogadta az ujjélandi nagykövetet
79. p. kiszov elutazott budapestről
80. a szovjet jubileumi kiállítás vetélkedőjének soroslása
81. szot távirat
82. új rizs
84. a béketanács részvételtávirata
85. az országgyűlés kulturális bizottságának ülése
86. hazaérkezett a pártmunkás küldöttség
86. hirjegyzék

/mti/

--

bb 87. marjai józsef

pá hi bh la

1974. október 9.

külgügyminisztériumi államtitkár bemutatkozó látogatáson fogadta mario vieira de mello-t, a brazil szövetségi köztársaság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. ugyancsak fogadta camara ibrahima-t, a guineai köztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. a nagykövetek a közeljövőben adják át megbízólevelüket./mti/

-. -

bb 88. bernard halpern

pá hi bh la

1974. október 9.

orvos-professzort, a francia egészségügyi minisztérium immunbiológiai intézetének igazgatóját szerdán délután hivatalában fogadta erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke. /mti/

-. -

bb 89. magyar-svájci vegyipari együttműködés

i sb gg ie bh la

1974. október 9.

a nehézipari minisztériumban szerdán fejeződtek be a svájci ciba-geigy nemzetközi vegyipari konszern képviselőivel folytatott együttműködési tárgyalások. a megbeszélések jegyzőkönyvét magyar részről dr. korányi györgy főosztályvezető, a svájci partnerek részéről dr. k. rohner, a konszern vezetőségének tagja írta alá. a tárgyalások alapján bővítik az együttműködést, amely jelentősen hozzájárul a magyar vegyipar több ágazatának fejlesztéséhez./mti/

-. -

bb 90. magyar jogász szövetség

mm hi bh la

1974. október 9.

meghívására szerdán hazánkba érkezett dr. heinrich toepf, az ndk legfelsőbb bírósága és az ndk jogász szövetsége elnökének vezetésével az ndk testvérszervezet négytagú küldöttsége egyhetes tapasztalatcsere látogatásra. a delegációt érkezésekor az mjsz elnöksége nevében dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke és dr. jókai loránd, a szövetség főtitkára fogadta. /mti/

-. -
- 60 -

bb 91. vladimir reisel szerzői estje

t nn pá zs bh la

1974. október 9.

a budapesti csehszlovák kultúra szerdán rendezte meg a csehszlovák klubban vladimir reisel költő, érdemes művész szerzői estjét. a költőt oldrich tesarik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója köszöntötte, majd simon istván kossuth-díjas költő, a magyar írók szövetségének főtitkár-helyettese üdvözölte a magyar írók szövetsége nevében.

az est programjában közreműködtek: almási éva és timár béla, a madách színház művészei./mti/

-. -

bb 92. kádár jános

gg zs bh la

1974. október 9.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára táviratban köszöntötte s.a. dange-t, az indiai kommunista párt elnökét 75. születésnapján./mti/

-. -

bb.93 időjárásjelentés

mm/fé la

1974. október 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. október 9.-én, szerdán 19 órakor:

változóköny, hűvös idő

várható időjárás csütörtök estig: tulnyomóan felhős, párás idő, többfelé esővel, záporral. mérsékelt, időnként megélénkülő déli, majd a dunántúlon északnyugatra forduló szél. a hajnali és a reggeli órákban helyenként ködképződés. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 9-14 fok között./mti/

-. -

19.35./fé

-61-

1940

ve m b a r g ó: 22 h-ig!

bb 94. hazaérkezett berlinből a hnf ot küldöttsége

/tr gi zs la 1974. október 9.

szerdán hazaérkezett berlinből a hazafias népfrent országos tanácsának küldöttsége, amely borovszky ambrusnak, a hnf ot elnöksége tagjának, a dunai vasmű vezérigazgatójának vezetésével résztvett az ndk kikiáltásának 25. évfordulója alkalmából rendezett jubileumi ünneppsorozat. /mti/

-.-

bb 95. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig:

/gi la 1974. október 9.

- 87. marjai józsef új nagyköveteket fogadott
  - 88. bernard halpern
  - 89. magyar-svájci vegyipari együttműködés
  - 90. a jogász szövetség vendégei
  - 91. v. reisel estje
  - 92. kádár jános távirata dangehoz
  - 93. időjárásjelentés
  - 94. hazaérkezett a hnf küldöttsége
  - 95. hirjegyzék
- /mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet

21,05/91

- 62 -

2115

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
v Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. a kongresszusi munkaverseny eredményei

i ol pá ie bh -cz 1974. október 10.

minőségjavítás, a bőr- és cipőiparban

a több mint 1100 szocialista brigád csaknem 13 ezer tagja élen jár a bőr- és a cipőipari dolgozók kongresszusi munkaversenyében, - állapította meg nemrégiben a szakszervezet elnöksége. a tapasztalatok összegezéséből kitűnt, hogy a munkaverseny szervezésében és rendszeres segítésében minden eddiginél jobb, tartalmasabb együttműködés alakult ki a gazdasági és a szakszervezeti szervek között. a dolgozók reális célokat tűztek maguk elé, s a vezetők most nagyobb gondot fordítanak a verseny személyi és tárgyi feltételeinek biztosítására.

a vállalatok sikeres teljesítésének jelentős része van abban, hogy a szocialista exportszállítások időarányos részét a cipőipar 121 százalékra teljesítette, s a három bőrgyár puhabőr termelése a tervezettnél jobban alakult, pécssett a központi kesztyűgyár dolgozói növelték az első osztályú termékek arányát, amivel a minőség 7,5 százalékos javulását érték el. a rákospalotai bőr- és műanyagfeldolgozó vállalatnál különösen az anyagtakarékosságra fordítottak nagy gondot, a szekszárdi gyáregység például 500 ezer forintos vállalatát csaknem 610 ezer forintra teljesítette. /folyt. köv./

- 1 -